

Koninklijke
Honden
Bescherming

Koninklijke Hondenbescherming Bestuursverslag

2022

ANBI

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Koninklijke Hondenbescherming. Het eerste verslag in onze nieuwe rechtsvorm. Precies honderd en tien jaar is de organisatie een vereniging geweest. Op 22 februari 2022 is de vereniging omgezet van de rechtsvorm vereniging naar stichting. Dat betekent dat het jaar 2022 in het teken heeft gestaan van organisatorische verandering.

Ons werk voor de honden is onverminderd doorgegaan. En dat is helaas nog altijd nodig. We hebben in 2022 bijna drie keer zoveel oudere en kwetsbare honden moeten opvangen als het jaar ervoor. We hebben opnieuw veel aan voorlichting gedaan en richting lokale, regionale en landelijke overheid gelobbyd voor betere wet- en regelgeving en de handhaving ervan.

We zijn voor ons werk meer dan ooit afhankelijk van vrijwillige donaties. Een groot deel van ons vermogen zal namelijk worden uitgegeven aan de bouw van ons eigen hondenopvangcentrum in het Twentse Den Ham. De exploitatie van dit centrum zal vele malen meer kosten dan dat we jaarlijks aan contributie als vereniging ontvingen.

Om die reden zijn we twee jaar geleden gestart met de werving van donateurs. We hebben alle leden gevraagd ons ook na de omzetting van vereniging naar stichting te blijven steunen als donateur. Ook zijn we gestart met het aanvragen van fondsen en het zoeken naar partnerships met het bedrijfsleven. We zoeken samenwerking om zo meer impact te kunnen maken op het welzijn van honden.

Onze strategische koers hebben we in 2022 vastgelegd in ons nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2022-2025. Daarbij hoort ook een meerjarenbegroting. De verantwoording in het verslag van het jaar 2022 en de bijbehorende jaarrekening zullen we binnen deze kaders toelichten.

De afgelopen jaren hebben we een inhaalslag moeten maken op onze systemen. We hebben geïnvesteerd in een nieuw financieel administratiesysteem, een nieuw donateursadministratiesysteem en gestart met de voorbereidingen van ons eigen hondenopvangcentrum. Ook hebben we geïnvesteerd in het vergroten van onze naamsbekendheid zodat onze kennis en voorlichting een grotere impact hebben.

Ook zijn we gestart met het aanvragen van fondsen en het zoeken naar partnerships met het bedrijfsleven. We zoeken samenwerking om zo meer impact te kunnen maken op het welzijn van honden

We hebben in 2022 bijna drie keer zoveel oudere en kwetsbare honden moeten opvangen als het jaar ervoor.

We zijn als klein goed doel volop in beweging. We zoeken continu naar slimme manieren om op een zo'n kosten efficiënt mogelijke manier een zo'n groot mogelijke impact te kunnen maken. Na de afgelopen jaren van investeringen zullen we in 2023 deze ook nog moeten doen. We hopen daarna een nieuwe fase in te gaan. We zullen dan directe hulp verlenen in ons eigen hondenopvangcentrum, ruimte hebben om actief workshops te faciliteren, onderzoek laten doen, waarmee we nog meer kunnen bijdragen aan een respectvol en waardig bestaan voor honden in Nederland.

Tot slot wil ik op deze plek de leden van de vereniging bedanken in hun vertrouwen en hun steun om in de nieuwe vorm verder te mogen gaan. In de afgelopen 110 jaar hebben de leden een zeer belangrijke rol gespeeld in de resultaten die we hebben kunnen boeken. In het bijzonder wil ik de ereleden bedanken en stilstaan bij erelid en oud-bestuurder Bill de Koning die helaas in 2022 is overleden. De ereleden hebben we door de omzetting een nieuwe titel gegeven: Ere-Hondenbeschermers. Zonder hun steun, en die van alle andere betrokkenen, is ons werk voor honden in Nederland niet mogelijk. Daarom bijzonder veel dank aan alle donateurs, vrijwilligers, bedrijven en organisaties die ons een warm hart toedragen en ons op allerlei manieren helpen onze doelen te bereiken.

Veel plezier bij het lezen van dit verslag.

Den Haag, 26 juni 2023

Daphne van Essen – Groenendijk

Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bestuursverslag Koninklijke Hondenbescherming	7
1. Wie zijn wij?	9
1.1 Missie en Visie	10
1.2 Onze focus-gebieden	10
1.3 Activiteiten in 2022	12
2. Organisatievoering: Hoe werkten wij?	10
2.1 Organisatie	10
2.2 Directeur en bestuurder	15
2.3 Raad van Toezicht	15
2.4 Raad voor Hondenwelzijn	16
2.5 Kantoor	16
2.6 Verantwoordingsverklaring jaarverslag	17
2.7 Risico's & risicobeheersing	22
3. Activiteiten: Wat deden we voor de honden?	27
3.1 Opvang	28
3.2 Bescherming	34
3.3 Kennisbevordering	39
4. Fondsenwerving & Communicatie	41
4.1 Fondsenwerving: inkomsten via particulieren	43
4.2 Communicatie	45
4.3 Campagnes	49
4.4 Evenementen	54
4.5 Publiciteit & Media	55
5. Doorkijkje naar 2023 (incl. begroting 2023)	59
6. Jaarrekening Koninklijke Hondenbescherming	63
6.1 Balans per 31 december 2022	64
6.2 Staat van baten en lasten over 2022	65
6.3 Kasstroomoverzicht	66
6.4 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022	67
6.5 Lastenverdeling	72
6.6 Toelichting op de balans per 31 december 2022	73
6.7 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022	80
6.8 Overige gegevens	86
6.9 Controle verklaring	88

Koninklijke Hondenbescherming Bestuursverslag 2022

1

Wie zijn wij?

"Honden zijn puur, oprecht en kwetsbaar. Het is onze plicht garant te staan voor hun geluk en veiligheid. Ik wil er voor honden net zo onvoorwaardelijk zijn als zij er zijn voor ons."

ARTHUR JAPIN
AMBASSADEUR

1.1 Missie en Visie

Wij zijn Stichting Koninklijke Hondenbescherming. De organisatie is bij notariële akte opgericht op 22 februari 1912. Het is 110 jaar een vereniging geweest en heeft verschillende namen gekend. Bij de oprichting heette het de Anti Trekhonden Bond. Na vijftig jaar veranderde de naam in Anti Trek- en Kettinghonden Bond. Daarna werd het de Bond tot Bescherming van Honden en in 2006 de Hondenbescherming. In 2012 werd de titel Koninklijk aan de naam toegevoegd. Ter ere van ons 100-jarig bestaan ontvingen we van het Koninklijk Huis het predicaat Koninklijk. Sinds 22 februari 2022 is onze officiële naam Stichting Koninklijke Hondenbescherming.

Met de omzetting van onze organisatie van vereniging naar stichting is onze doelstelling gelijk gebleven. Onze grote wens als organisatie is nog altijd: een waardig en respectvol bestaan voor alle honden in Nederland. Dat willen we bereiken met onze missie:

We delen onze jarenlange ervaring met honden en gebruiken onze specialistische kennis door het meest toegankelijke kenniscentrum te zijn.

En onze visie:

Iedereen die met honden te maken heeft, weet hoe je op de juiste manier met honden om gaat.

We doen dat als organisatie vanuit de volgende kernwaarden:

- Deskundig
- Toegewijd
- Gastvrij
- Integer

1.2 Onze focus-gebieden

In 2022 hebben we onze vorige meerjarenbeleidsperiode afgesloten en hebben we een nieuw plan voor de komende jaren opgesteld. De uitgangspunten voor dat plan zijn om te beginnen dat we het door de jaren opgebouwde vermogen als gevolg van een zorgvuldig beleggingsbeleid direct gaan besteden aan activiteiten die bijdragen aan een waardiger en respectvoller bestaan van honden in Nederland.

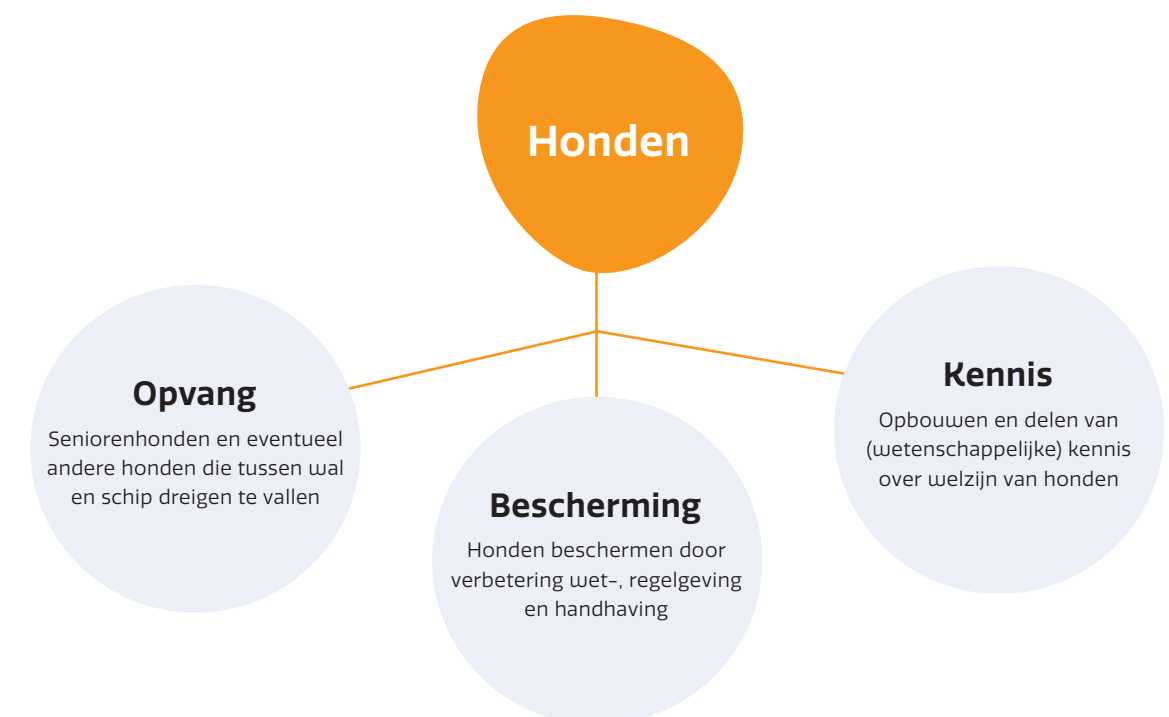
Een groot deel van ons vermogen wordt geïnvesteerd in ons eigen hondenopvangcentrum. In 2018 is deze wens uitgesproken. In 2020 hebben we actie ondernomen door een oud-asiel te kopen in het Twentse Den Ham en in 2023 zal de verbouwing daarvan worden afgerond.

In het verleden konden andere dierenwelzijnsorganisatie bij de Hondenbescherming nog aankloppen om steun voor hun doel. Deze 'luxe' kunnen we ons als organisatie niet meer veroorloven. We hebben de keuze gemaakt om zelf oudere en kwetsbare honden op te gaan vangen, waardoor onze kostenstructuur volledig op de schop is gegaan. We zullen jaarlijks nu een eigen opvanglocatie exploiteren, met alle gevolgen van dien.

Ons tweede uitgangspunt is dat we meer directe impact willen maken in plaats van indirecte impact, zoals we in onze vorige meerjarenbeleidsperiode veelal deden. We willen in ons nieuwe hondenopvangcentrum direct hulp bieden aan honden die dat zo goed kunnen gebruiken. In ons nieuwe educatiecentrum in Den Ham willen we informatie delen en via onderzoek willen we nieuwe informatie verkrijgen en ontsluiten zodat we nog beter weten hoe we het beste met honden kunnen omgaan.

Ten derde willen we graag samen met andere organisaties onze footprint vergroten. We zijn een klein, zeer gedreven team. Door ons enthousiasme en kennis te bundelen met anderen die hetzelfde willen voor honden in Nederland kunnen we een nog grotere impact hebben op hun welzijn.

De focusgebieden blijven ook tussen 2022 en 2025 liggen op de pijlers Opvang, Bescherming en Kennis. We zullen onze activiteiten binnen deze kaders plannen en ook uitvoeren. Zo hebben we dat in 2022 ook gedaan. Activiteiten zijn ingedeeld per pijler, maar hebben bijna allemaal effect op meerdere/alle pijlers.

1.3 Activiteiten in 2022

In 2022 zijn we gestart als vereniging en op 22 februari 2022 omgezet naar een stichting. In 2021 is deze beslissing genomen door de Algemene Ledenvergadering en het bestuur. Een aantal activiteiten in 2022 zijn toe te wijzen aan deze omzetting en statutenwijziging. Het grootste deel van de activiteiten is gericht op het behalen van onze doelstellingen: een waardig en respectvol bestaan voor alle honden in Nederland. Activiteiten werden voor dit jaar opgesteld en onderverdeeld in drie hoofdactiviteiten:

- 1 Opvang
- 2 Bescherming
- 3 Kennisbevordering

Ter ondersteuning van deze werkzaamheden, hebben ook activiteiten plaatsgevonden op:

- Organisatievoering (bestuur en organisatie, hr, ict, huisvesting, etc)
- Fondsenwerving
- Communicatie

In dit verslag vindt u een samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden.

2

Organisatie-voering: Hoe werkten wij?

2.1 Organisatie

De KHB is sinds 22 februari 2022 een stichting. Tot die tijd was de organisatie een vereniging met een vrijwillig bestuur. De Algemene Ledenvergadering (ALV) fungeerde als toezicht-houdend orgaan. De directeur van de organisatie stuurde het kantoor aan, waar 4 betaalde medewerkers werken. Sinds de omzetting naar een andere rechtsvorm wordt de organisatie op een andere manier aangestuurd. De directeur is sinds 22 februari 2022 ook bestuurder geworden. De oud-bestuursleden hebben zitting genomen in de Raad van Toezicht. Donateurs en oud-leden hebben de mogelijkheid om zitting te hebben in de Raad voor Hondenwelzijn. Om duidelijkheid te scheppen over alle rollen en verantwoordelijkheden, zijn er in 2022 reglementen opgesteld. De organisatie werkt met een Directiereglement, een Reglement Raad van Toezicht, een Reglement Auditcommissie en een Reglement Raad voor Hondenwelzijn. Ook is in 2022 het Personeelsreglement vernieuwd.

2.2 Directeur en bestuurder

In 2021 heeft de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de toen nog vereniging Koninklijke Hondenbescherming unaniem besloten tot een rechtsvormwijziging en daarmee ook een statutenwijziging. Daarin werd bepaald dat de titulaire directeur na de omzetting ook statutair directeur en bestuurder is geworden. De aangestelde eerste leden van de Raad van Toezicht hebben de zittende titulaire directeur Daphne Groenendijk (gestart op 20 januari 2020) benoemd tot directeur en bestuurder.

De directeur werkt fulltime voor de organisatie en heeft naast haar werkzaamheden voor de Koninklijke Hondenbescherming geen nevenwerkzaamheden. In 2022 bedroeg het bruto jaarinkomen van de directeur € 69.812. In dat salaris is meegerekend de 8% vakantiegeld en een 13e maand. Tezamen met de SV-lasten (werkgeversdeel) en Pensioenlasten (werkgeversdeel) komt het bedrag op € 87.739.

De hoogte van de directiebeloning wordt vastgesteld door de Raad van Toezicht. In 2022 is besloten de directiefunctie in te schalen binnen het functiehuis van Goede Doelen Nederland. Gezien de omvang van de organisaties is besloten de directie functie niet in te schalen in een directieschaal, maar in schaal 14, Manager 1. De directeur/bestuurder heeft in 2022 het salaris ontvangen dat overeenkomst met trede 1 (van de in totaal 15 treden). Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Koninklijke Hondenbescherming de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties (www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen.

Het jaarinkomen van de directeur blijft ruim binnen het maximum van € 216.000 (1FTE/12 maanden) volgens de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties. De

weging van de situatie bij de Koninklijke Hondenbescherming leidde tot een zogenaamde BSD-score ¹ van 420 punten met een maximaal jaarinkomen van €130.699,-. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

2.3 Raad van Toezicht

De directeur/bestuurder van Stichting Koninklijke Hondenbescherming wordt door de Raad van Toezicht aangesteld. In 2022 hebben zitting in de Raad van Toezicht:

NAAM	ROL	PROFIEL	DATUM AANTREDEN	DATUM AFLOOP TERMIJN
Tim Bosch	Voorzitter	Bestuurservaring, organisatie-verandering, ondernemer	22-02-2022	31-12-2023
Linda Tjeertes		Advocaat met specialisaties in Personen- en familierecht, erfrecht en arbeidsrecht	22-02-2022	21-02-2027
Ruud de Vink	Audit Commissie	Beleggingsadviseur, Financieel, Personeelsbeleid en coach	22-02-2022	21-02-2026
Erwin Virginia		Dierenwelzijns-specialist, politieke ervaring	22-02-2022	21-02-2023
Barbara Langelier		Notaris gespecialiseerd in familierecht, afwikkeling nalatenschappen	22-02-2022	21-02-2024
Annemeen Le Haen		Ondernemer, non-profit sector	22-02-2022	21-02-2027
Patricia van den Hanenberg	Audit Commissie	Marketing, communicatie en fondsenwerving	21-06-2022	20-06-2027

Een zittingstermijn voor de Raad voor Toezicht is 5 jaar. De leden verrichten hun werkzaamheden op vrijwillige basis. Vanwege de omzetting van de vereniging naar stichting hebben we afgesproken dat de oud-bestuursleden ten minste 1 jaar zouden aanblijven als lid van de Raad van Toezicht. Bij het aantreden van de leden is een schema van aftreden opgesteld.

Nevenfuncties leden Raad van Toezicht

De bestuursleden van de KHB hebben geen relevante nevenfuncties. Misschien goed om te vermelden dat de heer De Vink, lid van de Audit Commissie werkzaam is bij ABN-AMRO Mees Pierson. De heer Virginia is werkzaam bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

¹ BDS staat voor Basis Score voor Directiefuncties. Er zijn punten voor omvang, complexiteit en organisatorische context. De weging bepaalt de eindscore. Zie voor meer informatie www.goededoelennederland.nl

Overleg

De Raad van Toezicht heeft in 2022 zes keer vergaderd als Raad van Toezicht. In de zomer heeft de Raad van Toezicht samen met de directeur/bestuurder een workshop gevolgd om zich de nieuwe rol en taken meer eigen te maken.

2.4 Raad voor Hondenwelzijn

Op 8 december 2022 is de Raad voor Hondenwelzijn geïnstalleerd. In deze raad zit een afvaardiging van donateurs. Oud-leden en nieuwe donateurs hebben in 2022 de gelegenheid gekregen zich aan te melden voor de raad. Na gesprekken met de directeur en de beleidsadviseur dierenrechten heeft de directie vier donateurs geïnstalleerd, te weten:

NAAM	ROL	PROFIEL	DATUM AANTREDEN	DATUM AFLOOP TERMIJN
Jurriën Deckers	Voorzitter		08-12-2022	07-12-2025
Christianne van de Pas			08-12-2022	07-12-2025
Georgine Mol	Secretaris		08-12-2022	07-12-2025
Hedy Mingelen			08-12-2022	07-12-2025

Een zittingstermijn voor de Raad voor Hondenwelzijn is 3 jaar. De leden verrichten hun werkzaamheden op vrijwillige basis. Op 8 december 2022 is de eerste bijeenkomst geweest. In 2023 zal de raad tenminste vier keer vergaderen, waaronder een vergadering gezamenlijk met de Raad van Toezicht.

2.5 Kantoor

De Hondenbescherming werkt vanuit Den Haag. Aan de Valkenboslaan 115 huren we een klein kantoor. Medewerkers werken deels op kantoor en deels vanuit huis. Ook is het mogelijk om op onze nieuwe locatie aan de Linderdam Zuid 3 in Den Ham te werken. Op dat terrein bouwen we een nieuw hondenopvangcentrum. Een van de gebouwen op het terrein is een woonhuis en doet dienst als kantoorruimte. Op de bovenverdieping is de mogelijkheid om te overnachten.

Personeel

De KHB startte 2022 met vijf medewerkers, merendeel parttime in dienst, in totaal 4,3 fte. Per 1 september heeft 1 medewerker (Managementassistent, 0,58 fte) de organisatie verlaten. Per 1 augustus hebben we de organisatie uitgebreid met een (online) contentmanager en per 1 september hebben we een nieuwe managementassistent aangenomen. Door deze mutaties zijn we het jaar 2022 geëindigd met zes medewerkers, 5,3 fte.

Alle functieprofielen zijn gebaseerd op het functiehuis en loongebouw van Goede Doelen Nederland. We volgen sinds 1 juli 2021 de advieslijn van Goede Doelen Nederland. De functieprofielen zijn opgebouwd volgens de opgestelde methode van de Human Capital Group. Daardoor werken we competentiegericht en sluiten we qua beloningsbeleid aan bij de andere goede doelen.

Per individu wordt persoonlijke ontwikkeling gestimuleerd. Medewerkers hebben in 2022 verschillende keren deel kunnen nemen aan kennissessies, trainingen en workshops.

Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers krijgen een steeds belangrijkere rol voor de Koninklijke Hondenbescherming. Dat betekent dat ook het vrijwilligersbeleid daaromtrent vernieuwing behoeft. In 2022 werkten we nog onder het huidige vrijwilligersbeleid. Alle leden in de Raad van Toezicht en de Raad voor Hondenwelzijn verrichten hun taken voor de Hondenbescherming op vrijwillige basis. In 2022 is er voor de leden voor deze twee raden een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) opgevraagd en verstrekt. Ook zijn we met de leden een vrijwilligersovereenkomst aangegaan.

Tijdens de Honden voor Honden Loop en werkzaamheden rondom ons nieuwe hondenopvangcentrum in Den Ham hebben we voor het eerst ook gewerkt met vrijwilligers. De samenwerking is goed bevallen en ons voornemen is om dit verder uit te breiden. Voor de exploitatie van ons hondenopvangcentrum in Den Ham (Twente) zullen we ook deels afhankelijk zijn van vrijwillige hulp. Er hebben zich al spontaan vele mensen aangemeld. Zij staan op een wachtlijst, zodat we hen kunnen benaderen zodra het duidelijk is wanneer ons centrum open kan.

Voor werkzaamheden in ons opvangcentrum zullen in 2023 verschillende (veiligheids- en gedrags)protocollen worden opgesteld. Ook zullen we in het nieuwe jaar meer gaan werken met functieprofielen, zodat de werkzaamheden per vrijwilliger straks duidelijk zijn.

2.6 Verantwoordingsverklaring jaarverslag

De Koninklijke Hondenbescherming werkt volgens een Meerjarenbeleidsplan en -begroting. Dit verslagjaar valt binnen het Meerjarenbeleidsplan 2022-2025 en binnen de Meerjarenbegroting 2022-2025. Het plan en de begroting zijn formeel door de Raad van Toezicht vastgesteld. Binnen deze kaders is door de directeur/bestuurder samen met de medewerkers een jaarplan en -begroting opgesteld. Dat is door de Raad van Toezicht getoetst en goedgekeurd. Binnen de Raad van Toezicht zijn twee leden benoemd tot lid van de Auditcommissie. Deze commissie ziet in het bijzonder toe op de financiële gezondheid van de organisatie.

"Een student van ons heeft een geweldige stage afgerond bij de Koninklijke Hondenbescherming. Ik ga nieuwe stageplekken zeker onder de aandacht brengen bij onze studenten."

JANET BLOEMBERG
DOCENT AERES HOGESCHOOL
DRONTEN

Administratie en controle

Het bestuursverslag en de jaarrekening worden opgesteld conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende instellingen, hetgeen een van de vereisten is voor het CBF-keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Sinds 2022 heeft de Hondenbescherming een groot deel van haar financiële administratie en de volledige salarisadministratie uitbesteed aan administratiekantoor Zweers-Wijbenga in Utrecht. De controle van de jaarcijfers over 2022 wordt verricht door Share Impact Accountants in Voorburg.

Beleggingsbeleid

Hoewel ons uitgangspunt is om zoveel mogelijk van ons geld te besteden aan onze doelstelling, stond in 2022 een groot deel van ons vermogen vast. In november hebben we een eerste bedrag van € 600.000 euro vrijgemaakt voor de eerste facturen ten aanzien van de verbouwing van ons hondenopvangcentrum in Den Ham. In 2023 zal nog eens tussen de 2,5 en drie miljoen euro worden vrijgemaakt om de bouwkosten te kunnen betalen. Daarnaast zullen we een bedrag reserveren om de exploitatie van het centrum de eerste drie jaar te kunnen waarborgen. Zolang de bedragen nog niet te hoeven worden aangewend voor de verbouwing en/of de exploitatiekosten, laten we het staan op onze beleggingsrekening zodat we nog wat extra opbrengsten kunnen ontvangen.

De Hondenbescherming heeft voor deze beleggingen een beleggingsstatuut opgesteld. Daarin staat ons beleggingsbeleid vastgelegd. Sinds 2012 is het beheer van de beleggingen uitbesteed aan ABN-AMRO Mees Pierson. De KHB wil daarmee verzekerd zijn van een duurzame en maatschappij- en diervriendelijke beleggingsportefeuille en heeft daartoe ook aanvullende instructies met betrekking tot de portefeuille afgegeven. Het beleggen in aandelen geschiedt uitsluitend in aandelen van goed geleide ondernemingen met een stabiele winstontwikkeling en een sterke financiële positie. Het beleggen in obligaties vindt in principe uitsluitend plaats in debiteuren met ten minste een A-rating van Standard & Poors of Moodys.

Eigen vermogen: fondsen en reserves

In onze jaarrekening delen we het eigen vermogen – zoals voorgeschreven in de richtlijnen – in over fondsen en reserves. In de jaarrekening in het onderdeel 'Toelichting op de balans': Passiva – onderdeel 6 'Reserves en fondsen' lichten we deze verdeling toe. We vinden het belangrijk dat het voortbestaan van de organisatie wordt gewaarborgd. Daarom houden we een continuïteitsreserve aan. Sinds 2022 hebben we een bedrag gereserveerd voor de verbouwing van ons nieuwe hondenopvangcentrum in Den Ham. De totale kosten voor de verbouwing zijn geraamd op 3,4 miljoen euro. Ook houden we exploitatiekosten voor de eerste drie jaar van ons nieuw te starten hondenopvangcentrum in reserve, omdat we via fondsenwerving nog onvoldoende inkomsten ontvangen om deze kosten te dekken.

Integriteitsbeleid

Vanwege onze waarden is een integriteitsbeleid erg belangrijk voor onze organisatie. Het beleid volgt daarin de richtlijnen van Goede Doelen Nederland (GDN). Het document gaat in op macht, financiële en interpersoonlijke aspecten van integriteit. In 2022 zijn geen integriteitsknelpunten naar voren gekomen. (Potentieel) ernstige situaties meldt de KHB binnen vijf werkdagen bij GDN en het CBF.

Privacy en gegevensbescherming

De Koninklijke Hondenbescherming is de verantwoordelijke in de zin van de Wbp en Avg. De Koninklijke Hondenbescherming vindt het van essentieel belang dat de persoonlijke gegevens van al haar relaties (donateurs en andere stakeholders) met de grootst mogelijke zorgvuldigheid worden behandeld en beveiligd. Wij willen ook open zijn over de wijze waarop hun gegevens door ons worden verwerkt. Alle leveranciers die voor ons activiteiten verrichten waarbij zij in contact komen met persoonsgegevens, zijn verplicht om met de Hondenbescherming een Verwerkingsovereenkomst aan te gaan.

ANBI

De Belastingdienst heeft op 27 december 2007 de KHB aangemerkt als 'Algemeen Nut Beogende Instelling' met ingang van 1 januari 2008. Met deze status hoeft de KHB geen erf- en schenkbelasting af te dragen over erfenissen en schenkingen die de organisatie ontvangt in het kader van het algemene belang. Daarnaast zijn uitkeringen die de KHB verricht in het kader van de doelstellingen vrijgesteld voor het recht van schenking. Tot slot kan een donateur giften van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken binnen de daarvoor geldende regels.

CBF-keurmerk

Sinds 2006 is de KHB-drager van het CBF-keurmerk (CBF-Keur) voor goede doelen. Het CBF houdt sinds 1925 gegevens bij over fondsenwerving en goede doelen in Nederland. Daarnaast houdt het CBF toezicht op deze organisaties. Als een goed doel aan de criteria van het CBF voldoet, mag ze het Erkenningsslogo publiceren op externe publicaties.

Besteding aan doelstelling

In 2022 heeft de Hondenbescherming KHB €584.984,- besteed aan de doelstelling. Het totaal aan baten uit eigen fondsenwerving bedroeg € 239.646,-. Dat betekent dat in 2022 een percentage van 244% besteed is aan de doelstelling gerelateerd aan het totaal aan baten uit eigen fondsenwerving en acties van derden. In 2021 was dit percentage 177% (€496.643,-/€280.594,-).

Kosten en baten eigen fondsenwerving

De kosten van eigen fondsenwerving (€159.311,-) bedragen 66% van de baten uit eigen fondsenwerving (€239.646,-). Met betrekking tot de verhouding tussen kosten en opbrengsten van fondsenwerving probeert de KHB onder de CBF-norm van 25% te blijven. Vanwege

de koerswijziging op meer te willen fondsenwerven, is er echter geïnvesteerd fondsenwervende mechanismes. In 2022 hebben we de overstap gemaakt van ons ledenadministratiesysteem naar een donatie-administratiesysteem, een CRM. We hebben voor de tweede keer geïnvesteerd in het sponsorevenement de Honden voor Honden Loop en we hebben media ingekocht om de naamsbekendheid van de organisatie te vergroten. Het is daardoor (nog) niet gelukt om bij de norm in de buurt te komen.

Kosten van beheer en administratie

De kosten voor beheer en administratie worden afzonderlijk gepresenteerd. De totale kosten voor beheer en administratie van €170.741,- zijn opgebouwd uit €32.765,- voor accountantskosten en kosten jaarrekening, €82.311,- personeelskosten, € 7.964,- aan huisvestingskosten, €13.638,- aan algemene kosten en €1.387,- voor afschrijving en rente.

Sinds 2011 houden we ons aan de door ons zelf opgelegde norm dat de kosten voor beheer en administratie maximaal een derde (33%) mogen zijn van de lasten besteed aan de doelstelling. Deze norm is in 2022 met 29% (€170.741,-/€584.984,-) behaald. Onder de kosten voor beheer en administratie vallen de volgende kosten:

- Personeelskosten die niet direct ten laste vallen aan een van de activiteiten, maar bijvoorbeeld te maken hebben met donateursadministratie.
- Accountantskosten/kosten jaarrekening
- Huisvestingskosten
- Kantoor- en algemene kosten
- Afschrijving- en rente

Verschillenanalyse rekening versus begroting

Tegenover een begroot bedrag aan baten eigen fondsenwerving van €305.000 is dit bedrag in werkelijkheid €239.646. We hebben als organisatie de ambitie om te groeien, maar de resultaten vallen helaas nog tegen. We hebben te maken met opeenvolgende crises, zoals coronapandemie, oorlog in Oekraïne, inflatie en energiecrises, waardoor de fondsenwerving minder goed loopt dan voorspeld. Ook hebben we te maken met forse kostenstijgingen, omdat leveranciers de prijsstijgingen ook doorberekenen in hun facturen. We zien echter geen vergelijkbare stijging in het gemiddelde donatiebedrag. Ten opzichte van 2021 is het totaal aantal donaties toegenomen van € 76.704,- naar € 227.152,- (inkomsten zonder nalatenschappen). De bestedingen aan de doelstellingen (€ 584.984) lagen fors hoger dan begroot (€ 394.000). De reden is de enorme vraag naar oplossingen voor oudere en kwetsbare honden. Deze was in 2022 bijna drie keer zo veel als in 2021. Ook hebben we bijna 9 keer zoveel aanvragen ontvangen (13.000 in plaats van de geplande 1.500) voor informatie en posters van o.a. de campagne "Hou vuurwerk uit mijn buurt".

Verwacht vermogensscenario

Forse investeringen in het bouwen en exploiteren van een eigen hondenopvangcentrum

zullen onze reserves enorm verkleinen. We hebben 3,4 miljoen euro gereserveerd voor de verbouwing van het totale centrum op een terrein van ruim drie hectare. Naast deze investering willen we gelden reserveren om ervoor te zorgen dat de continuïteit van onze organisatie en de exploitatie van ons centrum de komende drie jaar is gegarandeerd. De ruimte die daarna financieel over is, zal dan aanzienlijk kleiner zijn dan in 2021. Ook het rendement dat we kunnen ontvangen op het vastgezette vermogen zal minder groot zijn, omdat we een deel hebben uitgegeven.

De luxepositie die we in het verleden hadden, hebben we door de grote investeringen niet meer. Het is van groot belang dat we grotere aantallen donateurs aan ons verbinden om binnen nu en drie jaar maandelijks evenzoveel ophalen aan fondsen als dat we uitgeven aan kosten voor onze exploitatie.

2.7 Risico's & risicobeheersing

Algemene risico's

De Hondenbescherming kent net als alle andere organisaties ook risico's. Een van de risico's is dat de organisatie een relatief kleine organisatie is. We zijn een volwaardig goed doel, voldoen aan alle voorwaarden van het CBF en hebben een ANBI-status. Maar het kleine aantal medewerkers heeft ook risico's. Het mogelijk uitvallen van een van de medewerkers heeft direct een groot effect op de werkdruk van de andere collega's bijvoorbeeld. Ook vraagt de krappe bezetting veel aan flexibiliteit en creativiteit van het team. Het is daarom des te belangrijker om met een open cultuur samen te werken en continu met elkaar af te wegen of bepaalde stappen wel of niet worden gezet of genomen.

Een ander risico is de lage naamsbekendheid en daarmee een lagere waarschijnlijkheid dat mensen bereid zijn aan de organisatie te doneren. De organisatie is volledig afhankelijk van vrijwillige donaties. Mensen doneren aan een organisatie als ze weten wat de organisatie doet, waaraan het geld wordt besteed en dat het geld in betrouwbare handen ligt. Het is daarom heel belangrijk om als organisatie aan dit thema te blijven werken erin te blijven investeren.

In de 110 jaar dat we hebben bestaan, hebben we veel kennis vergaard en verzameld. Deze kennis zorgt dat we als stevige en betrouwbare gesprekspartner aan veel tafels mogen aanschuiven. Om mee te praten en te denken met beleid, wetten en regels. Nu onze koers ten dele is verschoven naar het exploiteren van een eigen opvangcentrum, is het belangrijk om niet onze kennispositie te verliezen en deze investeringen als minder belangrijk en potentieel te zien. Als Hondenbescherming moeten we donateurs laten zien dat het vergaren en ontsluiten van kennis ook zeer belangrijk is in het bereiken van onze organisatiedoelstelling.

Tot slot is onze koersverschuiving ook een risico. We willen in 2024 ons eigen

**"Mooi, zo'n hondenopvang-
centrum. Dieren hebben wat
mij betreft net zo veel
rechten als de mens om goed
behandeld te worden."**

PETER BAKKUM
VOLGER OP FACEBOOK

hondenopvangcentrum openen en exploiteren. We investeren een groot deel van ons eigen vermogen in de verbouwing en reserveren geld voor de exploitatie voor de eerste jaren. De begroting voor het centrum is gebaseerd op het aantal aanmeldingen tijdens de afgelopen jaren. De realiteit kan tegen de tijd dat het centrum operationeel is anders zijn. Loonkosten stijgen, evenals de kosten voor energie en onderhoud. We zullen daarom extra ons best moeten doen om vaste donateurs aan ons te verbinden.

Risicomanagement en beheersmaatregelen

Het laatste document ten aanzien van risicomanagement en -maatregelen is opgezet in de periode dat de Hondenbescherming een vereniging was. In 2022 hebben verschillende veranderingen ten aanzien van structuur, management en organisatie plaatsgevonden. In 2023 volgen de wijzigingen die nodig zijn in beleid, afspraken en protocollen. Er zal dan ook een nieuw beleid voor risicomanagement worden opgesteld.

Sterkte-zwakte analyse

De KHB bestaat al meer dan 110 jaar en staat nog altijd stevig op eigen benen. De KHB is een stabiele, degelijke, objectieve en professionele organisatie. Er is in Nederland geen ander goed doel dat op hoog niveau hond-specifiek opereert. De borging van kennis op het gebied van zowel diermanagement, -verzorging, -hulpverlening, -gedragskunde en -wetgeving is tamelijk uniek.

Hoewel deze eigenschappen sterke punten zijn van de organisatie, heeft ze deze niet 'te gelde kunnen maken' de afgelopen jaren. Leden- en donatiewerving op de hieraan gekoppelde activiteiten waren onvoldoende succesvol. Het bleek lastig om onze impact goed concreet en aantrekkelijk te kunnen maken. Invloed hebben op een betere regelgeving voor honden is nu eenmaal minder populair dan een verwaarloosde hond uit een huis redden. Om deze fondsenwervende kant te versterken, is gekozen om hier in de directe toekomst meer aandacht aan te geven. Door directe hulp aan de honden te bieden in ons hondenopvangcentrum kunnen we onze impact ook voor het grotere publiek aantrekkelijker maken. Zonder in te boeten aan de minder sexy resultaten, de kwaliteitskeurmerken als het CBF-Keurmerk en het lidmaatschap van Goede Doelen Nederland, wil de organisatie zo haar sterke punten van degelijkheid en kwaliteit koppelen aan het versterken van haar huidige zwakke positie in fondsenwerving.

Een andere sterke kant van de KHB is de sterke reputatie in het werkveld van honden. Kennisorganisaties willen graag met ons samenwerken. We worden geregeld gevraagd voor presentaties, lezingen en advies. Deze reputatie werpt nu ook steeds haar vruchten af richting donateurs, maar dat kan nog verder worden verbeterd. We moeten alle kansen blijven aangrijpen om onze naamsbekendheid te vergroten, om ons te onderscheiden van de Dierenbescherming en om te laten zien dat we een zeer kundige en unieke organisatie zijn die echt wat kan bereiken voor honden en hondenhouders.

Leerpunten uit evaluaties

Evaluëren doet de KHB vooral op het niveau van activiteit en output. Waar mogelijk wordt aan outcome meting gedaan, maar dit is vanwege schaal en kosten niet altijd realiseerbaar. In 2022 hebben we verschillende activiteiten geëvalueerd, zowel met in- als externe partijen.

We hebben in 2022 voor de tweede keer de Honden voor Honden Loop georganiseerd. Na afloop hebben we een enquête uitgestuurd naar alle deelnemende wandelaars, vrijwilligers en bedrijven. De belangrijkste conclusies hebben we met het team en de externe producent doorgesproken. Alle aanbevelingen en tips worden meegenomen in de organisatie van het evenement in 2023. Zo was een belangrijk kritiekpunt opnieuw dat er te weinig prullenbakken langs de route stonden. Zeer positief werd gereageerd op de locatie en de route. Om die reden zal het evenement op 1 oktober 2023 op dezelfde locatie worden gehouden.

In 2022 hebben we onder externe begeleiding een nieuw CRM-systeem geïnstalleerd. Het is algemeen bekend dat dit een lastig proces is. Om die reden hebben we ons laten begeleiden door een ervaren procesbegeleider die de implementatie in fases heeft ingedeeld. Per fase werd geëvalueerd en bijgesteld, zodat we in overzichtelijke stappen dit complexe proces konden doorlopen. Dat is goed bevallen, op een paar acceptabele en 'normale' kinderziektes na.

Na een positieve campagne in 2021 om vuurwerk uit de buurt van honden te houden, hebben we in 2022 de campagne herhaald. Het succes in 2022 heeft ons overvallen. We rekenden op 1.500 aanvragen van posters, maar dat werden er vele malen meer (zie ook hoofdstuk 4 over Fondsenwerving & Communicatie). We hebben heel erg snel moeten schakelen om de productie op te schalen. Dat verliep niet helemaal soepel, omdat het productiebedrijf niet was voorbereid op deze aantallen en er ook grote drukte was bij PostNL, waardoor aanvragen vaak pas na 2,5- 3 weken werden bezorgd. We hebben om die reden in januari 2023 met alle betrokken partijen gesproken om te onderzoeken hoe we dit de volgende keer beter kunnen organiseren en plannen.

Financiële risico's en fraudepreventieve maatregelen

Met de verandering van rechtsvorm hebben we als organisatie ook gelet op het borgen van toezicht. Sinds 2022 is er een Raad van Toezicht, bestaande uit zeven personen. Twee leden van de Raad van Toezicht hebben zitting in de Audit Commissie en hebben als extra taak om toe te zien op de financiële gezondheid van de organisatie.

In 2022 is de volledige financiële administratie gecontroleerd door administratiekantoor Zweers-Wijbenga. Datzelfde kantoor heeft de jaarrekening over 2022 opgesteld. Share Impact Accountants zorgt voor controle van de jaarrekening. Als de jaarrekening naar tevredenheid van de controlerende accountant is opgesteld, zal Share Impact Accountants een controleverklaring afgeven. Tot slot voert ook het CBF nog een controle uit.

Naast bovenstaande maatregelen hebben we ook praktische afspraken in onze processen gemaakt om fraude te voorkomen. Het fiatteren van facturen tot 15.000 euro wordt door de directeur gedaan, facturen tussen de 15.000 en 50.000 door de directeur en de plaatsvervangend directeur (Beleidsadviseur Dierenrechten) en facturen boven de 50.000 door de directeur en de Audit Commissie. Het klaarzetten van facturen wordt gedaan door de Beleidsadviseur Opvang en Welzijn. Het betalen wordt gedaan door de directeur en bij bedragen boven de € 50.000 gezamenlijk met een van de leden van de Raad van Toezicht. Het verwerken van de facturen gebeurde door de directeur met controle van het administratiekantoor.

Wanneer zich fraude voordoet, wordt als volgt gehandeld:

- Fraude door een van de medewerkers op kantoor, anders dan de directeur/bestuurder. Bij opmerking wordt dit direct gemeld aan de directeur/bestuurder en door de directeur/bestuurder aan de Raad van Toezicht medegedeeld. Directeur/bestuurder onderzoekt en gaat over tot passende maatregelen.
- Fraude door de directeur/bestuurder. Bij opmerking wordt dit direct gemeld aan de plaatsvervangend directeur (Beleidsadviseur Dierenrechten) die dit direct aan de Raad van Toezicht kenbaar maakt. Raad van Toezicht onderzoekt en gaat over tot passende maatregelen.
- Fraude door een of meerdere van de leden van de Raad van Toezicht. Bij opmerking wordt dit direct gemeld aan alle overige leden van de Raad van Toezicht. De directeur/bestuurder gaat dit (laten) onderzoeken en gaat over tot passende maatregelen.

Van fraudezaken wordt altijd melding gemaakt bij de Raad van Toezicht. Ook wordt het CBF geïnformeerd.

3

Activiteiten: Wat deden we voor de honden?

De Hondenbescherming wil een waardig en respectvol bestaan voor alle honden in Nederland. Daar spelen wij als mensen, hondenhouders, baasjes, begeleiders en liefhebbers, een zeer belangrijke rol in. Ons werk voor honden hebben we in activiteiten ingedeeld onder: opvang, bescherming en kennis(verrijking). Dit hebben we in 2022 kunnen doen.

3.1 Opvang

Al zo'n 25 jaar vangen we oudere en kwetsbare honden op die niet terecht kunnen in reguliere asielen. Daarvoor werken we samen met andere opvangcentra. Sinds 2021 werken we samen met Dierenzorgcentrum Louterbloemen in Dordrecht. In het eerste kwartaal van 2022 bleek de aanwas van oude honden in nood dusdanig groot dat we moesten besluiten om 'nee' te zeggen tegen deze honden of om een tweede, alternatieve locatie te zoeken. Om die reden deden we een beroep op Dierentehuis 's-Hertogenbosch, een centrum waarmee we tot en met 2020 hebben samengewerkt. Dierentehuis 's-Hertogenbosch was bereid om ons opnieuw te ondersteunen. Op 12 april 2022 verhuisden de eerste twee oude honden, Idefix en Goofy, dan ook naar ons voormalige seniorenpaviljoen 'de oude kuispe-laar' in Den Bosch.

Statistieken rondom seniorhonden 2022

Het opvangen van specifiek oude honden blijkt nog steeds broodnodig. We vangen de honden op, geven ze de verzorging die nodig is en proberen ze daarna uit te plaatsen op een passend blijvend adres. In 2022 vingেন we een deel van de oude honden op in Dordrecht en een deel in Den Bosch.

In 2022 hebben we in totaal 75 oude en kwetsbare honden opgevangen. Opvallend was het relatief grote aantal honden dat dringend medische zorg nodig had. Acht honden zijn kort na binnenkomst of na enige tijd behandelen wegens ziekte geëuthanaseerd (Fino, Gijs, Vlekkie, Jackie, Jimmy en Soep). Eén hond is overleden in de opvang (Kaikoo) en 1 hond is geëuthanaseerd vanwege agressie en bijtincidenten met mensen (Guus).

In 2022 vonden 63 honden een nieuwe eigenaar. De oudste hond was de ruim vijftien jaar oude Shelly, een Shetland Sheepdog. De jongste hond was Daisy, de zeven jaar jonge kruising tussen een Shih Tzu en Lhasa Apso die na het overlijden van haar eigenaresse bij ons kwam. De meeste honden die we opvingen waren kruisingen of bastaardhonden. De Jack Russel was het herkenbare type hond dat we het vaakst opvingen (zesmaal), gevolgd door de Teckel (vijfmaal) en Boerenfox (viermaal). We namen in 2021 iets meer reuen (39) op dan teven (36). Gemiddeld woonden de honden 66 dagen bij ons voordat ze geplaatst werden. De hond die het langste bij ons woonde is Cash (211 dagen), gevolgd door Justin (191 dagen) en Woekie (189 dagen). De hond die het kortst bij ons woonde is Boerenfox Daisy (5 dagen).

Overzicht totaal

Goofy	JACK RUSSELKRUIRING, 11 JAAR	Nero	BOXERKRUIRING, 13 JAAR
Idefix	JACK RUSSELKRUIRING, 13 JAAR	Sydney	KRUIRING CHIHUAHUA X BULLDOG, 14 JAAR
Fino	OLD ENGLISH BULLDOG, 12 JAAR	Ronnie	KOOIKERKRUIRING, 14 JAAR
Kootje	LABRADORKRUIRING, 12 JAAR	Wanwan	CAIRN TERRIER, 12 JAAR
Sarita	YORKSHIRE TERRIER, 9 JAAR	Flos	TECKEL, 11 JAAR
Gijs	ENGELSE COCKER SPANIEL,13 JAAR	Mischa	KRUIRING, 12 JAAR
Kaiko	PEKINEES, 12 JAAR	Mojo	KRUIRING CHIHUAHUA, 15 JAAR
Justin	LABRADORKRUIRING, 11 JAAR	Senna	BORDER COLLIE, 12 JAAR
Lisa	KRUIRING, 13 JAAR	Benji	BEAGLE, 13 JAAR
Dewi	CHIHUAHUA, 13 JAAR	Jimmy	TECKEL, 15 JAAR
Kelly	KRUIRING, 11 JAAR	Chica	GALGO, 13 JAAR
Calvin	JACK RUSSEL, 11 JAAR	Raya	GALGO, 11 JAAR
Rocky	CHIHUAHUA, 11 JAAR	Floris	BORDER COLLIE, 10 JAAR
Lotje	KOMONDOR, 9 JAAR	Roxy	MECHELSE HERDER, 10 JAAR
Timo	BOERENFOX, 15 JAAR	Hoover	KRUIRING POEDEL X DUITSE HERDER, 10 JAAR
Bailey	FLATCOATKRUIRING, 13 JAAR	Daisy	BOERENFOX, 13 JAAR
Lola	KRUIRING, 14 JAAR	Drimmel	TECKEL, 11 JAAR
Woekie	POEDELKRUIRING, 13 JAAR	Soep	BORDER COLLIE X MECHELSE HERDER, 12 JAAR
Asco	HANNOVERAANSE ZWEEETHOND, 8 JAAR	Blackie	DWERGPOEDEL, 12 JAAR
Flynn	LABRADOR, 12 JAAR	Rex	VLINDERHONDJE, 12 JAAR
Daisy	BOOMERTJE, 11 JAAR	Daisy	LHASA APSO X SHIH TZU, 7 JAAR
Kyra	MECHELSE HERDER, 13 JAAR	Jill	DUITSE HERDER X MECHELSE HERDER, 11 JAAR
Donder	TERVUERENSE HERDER, 11 JAAR	Boyke	BOOMER, 11 JAAR
Jelka	BOERENFOX, 11 JAAR	Indy	TECKEL, 10 JAAR
Swif	BOOMERTJE, 9 JAAR	Ashley	TECKEL, 12 JAAR
Daisy	KRUIRING, 14 JAAR	Roos	KRUIRING, 11 JAAR
Boomer	BOOMERTJE, 13 JAAR	Bo	KRUIRING, 10 JAAR
Guus	LABRADOR, 10 JAAR	Pinkie	HERDERKRUIRING, 13 JAAR
Max	KRUIRING BERGHOND, 11 JAAR	Puk	LABRADOR, 11 JAAR
Mack	JACK RUSSELKRUIRING, 11 JAAR	Stacey	JACK RUSSEL, 15 JAAR
Dingo	JACK RUSSELKRUIRING, 14 JAAR	Max	JACK RUSSEL, 12 JAAR
Cash	BOXERKRUIRING, 10 JAAR	Balou	LABRADOR, 13 JAAR
Blendy	STAFFORDKRUIRING, 13 JAAR	Shiva	KRUIRING, 12 JAAR
Diesel	PINSCHERKRUIRING, 11 JAAR	Spike	MECHELAAR, 11 JAAR
Idefix	GOLDEN RETRIEVER, 12 JAAR	Loeloe	BEAGLE, 13 JAAR
Joska	PULI, 12 JAAR	Beau	NOVA SCOTIA DUCK TOLLING RETRIEVER, 13 JAAR
Wendy	PULI, 13 JAAR	Jillz	CHIHUAHUA, 12 JAAR
Shelty	SHETLAND SHEEPDOG, 15 JAAR	Pearl	KRUIRING, 11 JAAR
Vlekkie	BOERENFOX, 14 JAAR	Pino	JACK RUSSEL, 13 JAAR
Noeschka	IJSLANDSE HOND, 11 JAAR	Ukkie	DWERGPINSCHER, 11 JAAR
Noah	TECKELKRUIRING, 14 JAAR	Max	SHIH TZU, 10 JAAR
Luna	KRUIRING, 7 JAAR	Balou	JACK RUSSEL, 11 JAAR
Jack	JACK RUSSEL, 13 JAAR	Felix	KRUIRING, 10 JAAR
Jackie	BOERENFOX, 13 JAAR	Wikkie	MALTEZER, 14 JAAR
Lucca	JACK RUSSEL, 14 JAAR	Doe	MECHELSE HERDER, 9 JAAR
Scottie	BORDER COLLIE, 11 JAAR	Bob	MOPSHOND, 11 JAAR
Noa	ENGELSE BULLDOG, 8 JAAR	Jip	CHIHUAHUA, 10 JAAR
Chico	KRUIRING, 14 JAAR	Joep	CHIHUAHUA, 10 JAAR
Gaspar	GALGOKRUIRING, 12 JAAR	Karma	KRUIRING, 11 JAAR
Bruno	BULGAARSE KRUIRING, 8 JAAR	Droppe	KRUIRING, 13 JAAR

**"Samenleven met een hond
is een mooi avontuur en ik gun
iedere baas en hond een fijne
band. Dat is soms hard werken
en komt nooit vanzelf."**

SIENEKE GROENMAN
BELEIDSADVISEUR OPVANG
EN WELZIJN

We namen diverse koppels op; Wendy & Josje, Idefix & Goofy, Flynn & Asko en Indy & Ashley. De eerste drie zijn als koppel opnieuw geplaatst, Flynn & Asko zijn beide geplaatst maar niet samen en Indy en Ashley zijn op 24 april 2023 ook geplaatst. In april namen we een groep van zeven honden in een keer op. Honden Gijs & Kaikoo uit deze groep zijn overleden. Vier honden zijn geplaatst bij een nieuwe eigenaar nadat zij waren opgelapt en Calvin, de eenogige Jack Russel heeft de rest van het jaar in in Dierentehuis 's-Hertogenbosch gewoond. In april 2023 is hij echter overleden aan de gevolgen van epilepsie.

Online smoelenboek

Het digitale smoelenboek dat we in 2020 van onze honden op onze website lanceerden, genereerde met name tijdens de coronapandemie veel bezoekers. Over alle honden die we ooit hebben opgevangen, is een kort verhaaltje te lezen en zijn foto's te bekijken. Dat levert urenlang lees- en kijkplezier op. Het was echter onvoldoende duidelijk dat de honden die in dit digitale smoelenboek staan niet allemaal op zoek zijn naar een nieuw baasje. Alleen de honden die zichtbaar worden na het instellen van het filter 'momenteel in opvang' zijn op het moment van checken op zoek naar een nieuwe baas. Omdat vele bezoekers dit niet door hadden, hebben we vele mensen via de e-mail en telefoon moeten teleurstellen. We hebben om die reden in 2022 alle verhaaltjes aangepast, zodat direct voor de bezoeker duidelijk was of een hond al geplaatst is, of nog op zoek is naar een eigenaar. Deze aanpassing heeft het gewenste effect gehad.

Senioren in de gevangenis

In 2022 heeft een aantal honden in onze seniorenopvang deel mogen nemen aan een bijzondere activiteit. Ze mochten meedoen aan de speciale training van collega-organisatie Dutch Cell Dogs, een goed doel dat asielhonden laat trainen door gedetineerden. De gelukkige senioren in 2022 waren Bruno, Karma, Benji, Roxy en Cash. In een periode van een paar weken werden de honden tweemaal per week opgehaald en naar de gevangenis vervoerd waar hun trainer op hen stond te wachten en vervolgens 2 uur met hen aan de slag ging. De nadruk ligt op leren dat het leuk is met mensen samen te werken en dat heeft beslist zijn vruchten afgeworpen. De vijf senioren werden geselecteerd om mee te doen omdat zij al geruime tijd in het seniorenhuis woonden en er vanuit potentiële adoptanten weinig interesse in ze was. Voor Bruno, Karma en Roxy werd vlak nadat zij met de training startten een nieuwe baas gevonden. Voor Cash en Benji duurde dat iets langer maar ook voor hen is een fijn, blijvend thuis gevonden.

Hoe is het nu met...

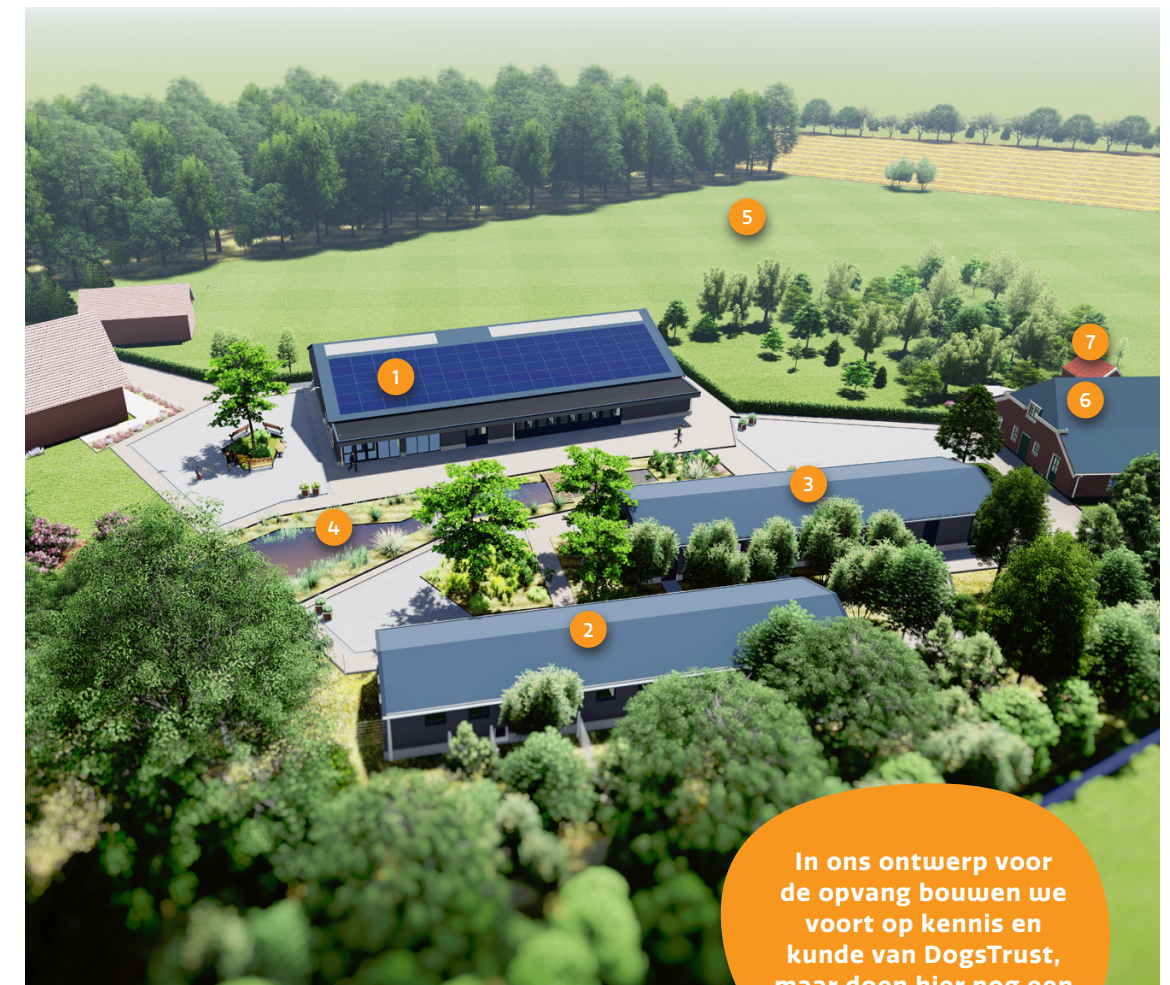
Onze Facebookpagina heeft een boel lezers. De vaste volgers leven vaak intens mee met onze seniorhonden. Als zij geplaatst zijn, dan verdwenen ze in het verleden vaak uit beeld. We hebben daarom een nieuwe rubriek in het leven geroepen 'hoe is het nu met...' waarin we terugkoppeling geven, vanuit de nieuwe eigenaar van de seniorhond, op hoe het nu met ze gaat. Dit wordt zeer gewaardeerd. We hebben in 2022 van negen honden een update kunnen geven over hun nieuwe thuis.

Bezoek Dogstrust Cardiff

Sinds een aantal jaar werken we samen met de Engelse organisatie Dogs Trust. Deze organisatie is een van de grootste dierenwelzijnsorganisaties in het Verenigd Koninkrijk en richt zich – net als wij – volledig en alleen op honden. Zij zijn ons grote voorbeeld en onze grote inspiratie. Al twintig jaar zijn zij bezig om honden op een andere manier op te vangen. Ze hebben heel veel uitgeprobeerd en onderzocht. Om opnieuw van hen te leren, hebben we in 2022 van 10 – 12 april hun nieuwste hondenopvanglocatie bezocht. Deze locatie ligt in Cardiff. Het bezoek moest ons helpen de laatste ideeën te vormen voor ons eigen te bouwen hondenopvangcentrum in Twente. En daarnaast wilden we video-opnames maken zodat we potentiële donateurs kunnen laten zien wat wij voor ogen hebben voor ons eigen centrum.

Uitwerken nieuwe inzichten

Het bezoek aan Dogstrust Cardiff had als direct gevolg dat we, voor een zoveelste maal, intensief naar onze eigen tekeningen keken en waar nodig aanpassingen ter verbetering aanbrachten. In 2022 zijn ook gesprekken gevoerd met diverse aannemers in de regio Den Ham. Aannemersbedrijf Hams & Jansen uit het nabijgelegen Vriezenveen is uiteindelijk de opdracht gegund. Het installatiewerk zal door installateur Morrenhof-Jansen worden uitgevoerd. In 2022 hebben we onder begeleiding van Kienhuis Bouwmanagement met alle benodigde partijen intensieve voorbereidende overleggen voor de verbouwing gevoerd. De kosten van materieel waren fors opgelopen in de loop van het laatste jaar, schaars en/of ongewis of ze tijdig verkrijgbaar waren. Diverse bezuinigingsrondes zijn nodig geweest maar uiteindelijk konden op 2 en 12 december 2022 de contracten worden getekend met respectievelijk aannemer Hams & Jansen en installateur Morrenhof-Jansen en het glas worden geheven. De bouw van het unieke hondenopvangcentrum aan de Linderdam Zuid 3 in Den Ham is op 10 januari 2023 van start gegaan.

In ons ontwerp voor de opvang bouwen we voort op kennis en kunde van DogsTrust, maar doen hier nog een schepje bovenop.

Het centrum

- 1 Hoofdgebouw inclusief ontvangstruimte
- 2 Quarantainegebouw
- 3 Zorgcentrum inclusief dierenartsruimte en vachtverzorgingsruimte
- 4 Speelvijver
- 5 Snuffelweides, speeltuinen, trainingsvelden en bospaden
- 6 Kenniscentrum
- 7 Bakkers- en theehuisje voor bezoekers en vrijwilligers

Planning

Januari 2023	Start sloop, herbouw
December 2023	Oplevering centrum, opvang eerste honden
Voorjaar 2023	Officiële opening en start trainingen/workshops educatiecentrum

3.2 Bescherming

Een andere belangrijke focus in ons werk ligt op het beschermen van honden. Dat 'beschermen' doen we op verschillende manieren. Door bijvoorbeeld te lobbyen, adviseren en informeren van overheden, gemeentes, organisaties, onderwijsinstellingen en uiteraard het grote publiek. Maar ook door actief aandacht te vragen voor thema's en/of te wijzen op misstanden. In 2022 hebben we op verschillende niveaus kunnen bijdragen aan het verbeteren van de wet- en regelgeving, aan de kennis die nodig is om verantwoord hondenbezit te stimuleren en aan kennis om het hondenwelzijn te vergroten.

Gemeentelijk niveau

Oproep voor veilige losloopgebieden

Voor het welzijn van de hond is het belangrijk dat er voldoende tijd en ruimte is om aan zijn natuurlijke behoeften te kunnen voldoen. Beweging voor de hond is van groot belang voor zijn lichamelijke en geestelijke gezondheid. Honden die weinig bewegingsruimte genieten, krijgen allerlei gezondheidsklachten en raken gestrest.

Een van de natuurlijke behoeften is het snuffelen. Dat prikkelt de zintuigen van de hond, zorgt voor beweging en draagt daarmee bij aan een gelukkige hond. Het is om die reden belangrijk dat honden in de gelegenheid worden gesteld buiten te lopen, te kunnen rennen en te snuffelen. Het liefste op hun eigen tempo, onder hun eigen regie, lekker vrij.

Helaas is dat op heel veel plekken in Nederland niet mogelijk. We moeten rekening houden met andere gebruikers in het verkeer, van het landschap en denken aan ieders veiligheid. Om honden toch de gelegenheid te kunnen bieden, is de Koninklijke Hondenbescherming een groot voorstander van veilige en aantrekkelijke losloopgebieden.

In 2022 hebben we daar bij de gemeenten aandacht voor gevraagd. We hebben eerst een oproep gedaan om foto's te sturen van onveilige losloopgebieden, om in kaart te kunnen brengen wat er beter zou kunnen. We hebben honderden reacties ontvangen. Daaruit konden we concluderen dat het met veel losloopgebieden in Nederland bedroevend is gesteld. De losloopgebieden zijn gevaarlijk, zowel voor de hond als de omgeving. Het vraagt om ongelukken. De Hondenbescherming heeft daarom op Wereld Hondendag (26 augustus) gemeenten opgeroepen om werk te maken van het beveiligen en verbeteren van de losloopgebieden.

Gemeentes zijn vaak trots dat zij wel tientallen losloopgebieden hebben, maar in de praktijk loopt daar letterlijk geen hond. Ze plaatsen een bord in een groene border langs een provinciale weg en hebben dan op papier een losloopgebied gecreëerd. Deze gebieden zijn vaak levensgevaarlijk, voor zowel de hond als de andere weggebruikers.

De Hondenbescherming heeft 64 foto's via het websiteformulier en een kleine 100 foto's via Facebook ontvangen van bizarre situaties. Foto's van niet omheinde losloopgebieden langs een drukke weg, veel foto's van slecht onderhouden gebieden met zeer hoge begroeiing met ertussen gevaarlijke grassen en planten voor honden, en gebieden met onduidelijke bebording waardoor hondenbezitters niet weten of en waar honden los mogen lopen.

Om gemeenten te helpen, heeft de Hondenbescherming een handboek voor veilige losloopgebieden gemaakt vol met tips en adviezen. Op onze oproep hebben 26 gemeenten het 'Witboek hondenlosloopgebieden en welzijn' opgevraagd en ontvangen. De Hondenbescherming hoopt dat deze gemeenten de tips en adviezen voor veilige en aangepaste losloopgebieden in de praktijk gaan brengen.

Gemeente Teylingen;

De Meest Hondvriendelijke Gemeente van Nederland

In 2022 heeft de Hondenbescherming samen met de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied voor het eerst de verkiezing van de meest hondvriendelijke gemeente gehouden. De gemeente Teylingen kreeg als eerste deze eervolle titel de 'Meest Hondvriendelijke Gemeente' van Nederland. De jury was vol lof over de Zuid-Hollandse gemeente. Zo zijn er omheinde losloopveldjes en is er een permanent toegankelijk zwemstrand voor honden. Naast de aanwezigheid van veel losloopgebieden verstrekt de gemeente Teylingen gratis poepzakjes en zijn er voldoende hondenpoepafvalbakken waarin de poep kan worden gedeponeerd. Verder vindt er in de gemeente een echte dialoog plaats tussen de gemeente en de hondenbezitters, die zich hebben verenigd in de 'Stichting Platform Hondenvrienden van Teylingen'. Dankzij deze dialoog wordt er een hondenbeleid gevoerd dat kan rekenen op de steun van de hondenbezitters.

Gezien het succes van de verkiezing zal voortaan jaarlijks de verkiezing van de 'Meest Hondvriendelijke Gemeente' plaats gaan vinden. De gemeente Teylingen neemt als winnaar van 2022 in de jury voor 2023 plaats. De organisatie hoopt van harte dat veel andere gemeentes door het uitstekende hondenbeleid van de gemeente Teylingen geïnspireerd zullen worden en in 2023 mee gaan doen met de verkiezing.

Landelijk niveau

Koop geen korstnuit!

Kortsnuitige hondenrassen – zoals de mopshond en Franse bulldog – zijn doorgaans zo gefokt dat de meeste honden van dit type levenslang lijden onder tal van fysieke en erfelijke aandoeningen. Veel dieren zijn altijd benauwd, hebben oogziektes, huidontstekingen en hernia's. Hun baasjes krijgen daardoor te maken met hoge rekeningen voor medische behandelingen.

Om die reden hebben we als Hondenbescherming ons in 2022 aangesloten bij de ontmoedigingscampagne van collega-organisatie Dier & Recht met als oproep 'Koop geen

kortsnuit'. De ontmoedigingscampagne heeft tot doel om de kennis onder het grote publiek over kortsnuitige honden te vergroten. Met deze campagne hopen de organisaties dat de vraag naar dit type honden afneemt en het bewustzijn over het lijden van deze honden wordt vergroot.

Om deze campagne extra kracht bij te zetten, hebben we oud-Zilveren camera-winnaar fotograaf Arie Kievit gevraagd een fotoserie te maken over benodigde hersteloperaties bij dit type honden. De eigenaren van Franse bulldog 'Spyke' wilden daaraan meewerken. Een operatie was voor het hondje noodzakelijk. Zijn neusgaten moesten worden vergroot en een stukje van zijn zachte gehemelte moest worden weggehaald. Het kostte de baasjes 2.400 euro. De gemaakte fotoserie is geplaatst in zowel de papieren versie als de digitale versie van de Volkskrant. Het gemiddelde dagelijkse bereik van de papieren krant is 599.000 lezers. Met de Facebook-post op ons eigen kanaal bereikten we 21.198 personen, van wie 644 personen doorklikten en 833 mensen een reactie (like, emoji) gaven.

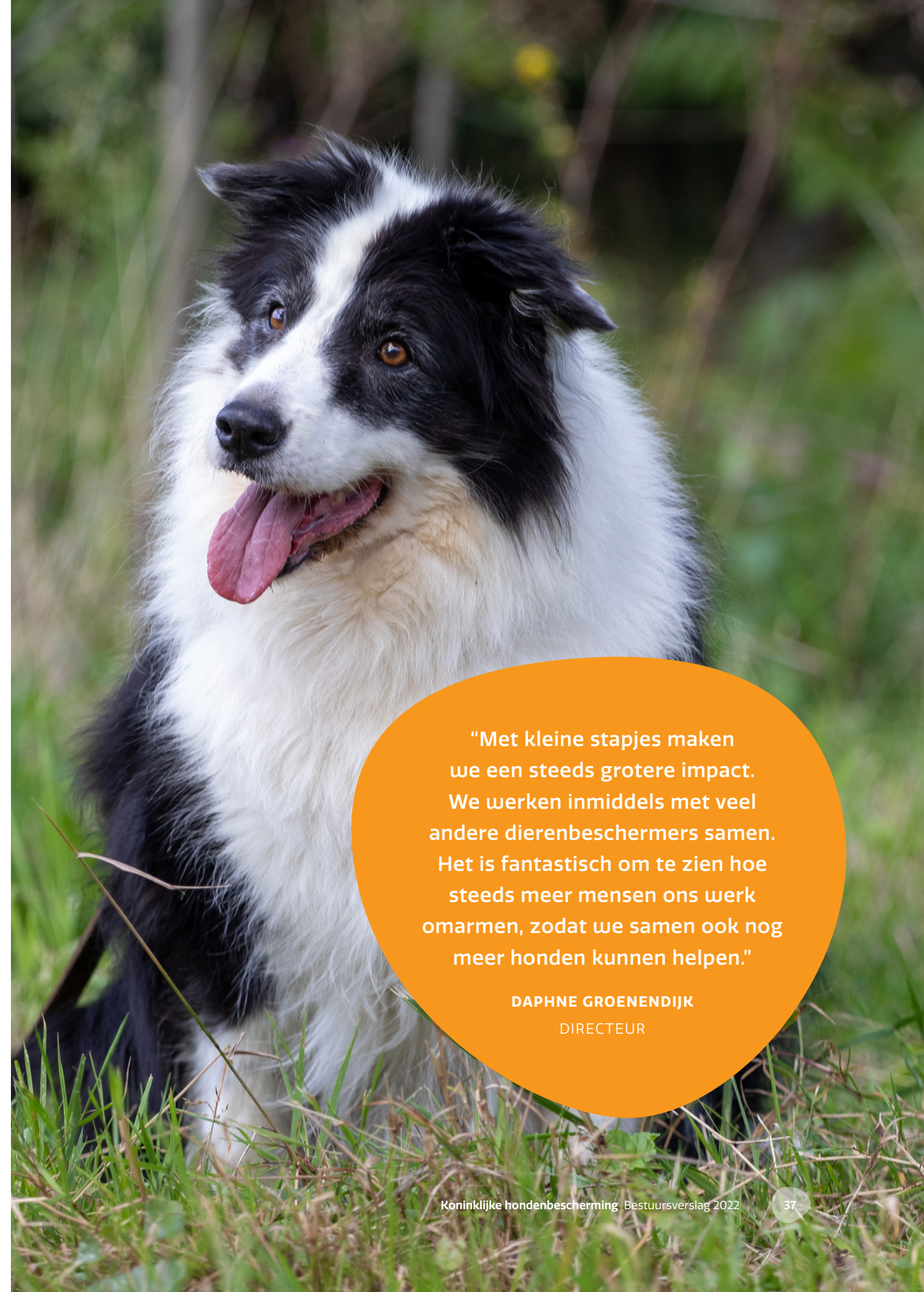
Hondenbescherming lobbyt voor een vuurwerkverbod

Een andere campagne in 2022 focuste zich op het gevaar van vuurwerk voor honden. Het afsteken van vuurwerk in de maanden voorafgaand en tijdens de jaarwisseling heeft helaas ook in 2022 weer de nodige ernstige incidenten opgeleverd.

Ieder jaar slaan veel huisdieren op de vlucht voor het vuurwerk, soms met tragische gevolgen. Zo verongelukte eind 2022 een jonge Friese stabij toen hij door vuurwerkgeknal ontsnapte en onder een busje liep. Maar ook als honden niet op de vlucht slaan, kan het leed groot zijn. Honden raken door het vuurwerk ernstig getraumatiseerd of komen door de stress zelfs te overlijden. Uit een onderzoek onder hondenbaasjes blijkt dat 65% van de honden met schrikreacties reageert op vuurwerk. Dat betekent dat er in Nederland zo'n 1,2 miljoen honden zijn die in meer of mindere mate bang zijn voor vuurwerk. En het geknal begint vaak al in oktober.

Veel hondenbezitters vinden dat er iets aan het vuurwerkprobleem gedaan moet worden. In 2022 is het aantal hondenbezitters dat de petitie 'Hou vuurwerk uit mijn buurt' van de Hondenbescherming heeft ondertekend, opgelopen naar ruim 28.000. Het grote aantal ondertekenaars geeft wel aan hoe groot het vuurwerkprobleem leeft onder hondenbezitters. Daarnaast hebben 13.000 mensen de gratis actieposter 'Hou vuurwerk uit mijn buurt' bij ons aangevraagd om aandacht te vragen voor vuurwerkangst bij honden. Onder de bestellers waren ook leerkrachten die de poster op hun school hebben opgehangen. Niet alleen honden- c.q. dierenbezitters zien graag een landelijk vuurwerkverbod, ook artsen, burgemeesters, brandweer en politie pleiten al langer voor een verbod.

In 2022 heeft de Hondenbescherming opnieuw contact gelegd met verschillende politieke partijen in de Tweede Kamer. Er is helaas nog geen meerderheid in de Tweede Kamer voor een consumentenvuurwerkverbod. Maar de Hondenbescherming geeft niet op en zal ook

"Met kleine stapjes maken we een steeds grotere impact. We werken inmiddels met veel andere dierenbeschermers samen. Het is fantastisch om te zien hoe steeds meer mensen ons werk omarmen, zodat we samen ook nog meer honden kunnen helpen."

DAPHNE GROENENDIJK
DIRECTEUR

in 2023 onverminderd aandacht vragen voor de vuurwerkangst bij dieren. De lobby bij de Tweede Kamerleden zetten we voort en in 2023 staat een vervolgcampagne voor bewustwording gepland.

Het Landelijk Expertisecentrum Dierenmishandeling (LED) bestaat vijf jaar

In november 2022 heeft de Hondenbescherming stil gestaan bij het vijfjarige bestaan van het 'Landelijk Expertisecentrum Dierenmishandeling' (LED). De Hondenbescherming heeft vijf jaar geleden de startsubsidie gegeven waardoor het LED kon worden opgericht. Het expertisecentrum heeft tot doel om dierenartsen te helpen bij het vaststellen of er sprake is van dierenmishandeling. Via een geavanceerde en beveiligde website kunnen dierenartsen bij een vermoeden van dierenmishandeling, anoniem, gegevens uploaden. Een expertpanel geeft de arts onderbouwd advies over hoe verder te handelen. Hiermee is de hoop dat het signaleren van en melden door dierenartsen een vanzelfsprekendheid wordt. In 2022 hebben medewerkers van de Hondenbescherming een aantal colleges gegeven tijdens de speciale module forensische diergeneeskunde.

Beïnvloeding wetgeving; verbod op het gebruik van de stroomband

Op landelijk niveau heeft de Hondenbescherming contact met Kamerleden en medewerkers van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) met als doel een landelijk beleid te realiseren waarin het welzijn van de hond zo goed mogelijk wordt gewaarborgd. Zo heeft de Hondenbescherming er bij de overheid en de politiek voortdurend op aangedrongen dat het gebruik van de stroomband bij honden verboden zou moeten worden. De Hondenbescherming is daarom heel verheugd dat de overheid op 1 januari 2022 het gebruik van de stroomband bij honden verboden heeft gesteld. Het gebruik van de stroomband vormt een ernstige welzijnsaantasting. Dit is een groot aantal jaren geleden aangetoond door de Universiteit van Utrecht. De Universiteit van Utrecht heeft destijds, in opdracht van de Hondenbescherming, onderzoek uitgevoerd naar het effect van het gebruik van de stroomband bij honden. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat honden die met stroombanden worden getraind, veelal gedrag vertonen dat duidt op pijn, angst en stress. Het verbod op het gebruik van de stroomband staat in onderdeel h van artikel 1.3 van het Besluit houders van dieren. Door die plek in de wet wordt het gebruik van de stroomband als dierenmishandeling gekwalificeerd. Dierenmishandeling is een misdrijf waarop een forse strafmaat staat: een gevangenisstraf van maximaal 3 jaren of een geldboete van de vierde categorie (€ 22.500,-). De Hondenbescherming is tevreden met deze wettelijke basis en kwalificering omdat de daarmee gepaard gaande strafmaat een afschrikwekkende werking zal hebben.

3.3 Kennisbevordering

De meeste problemen met honden zouden kunnen worden voorkomen als de eigenaar of verzorger van de hond meer had geweten en/of beter had nagedacht. Daarom is en blijft voorlichting noodzakelijk.

Hoe meer informatie bekend is over honden, hun gedrag, verantwoord houderschap en over hun welzijn, hoe beter we met honden kunnen omgaan. We zien het ook als onze taak om de laatste, nieuwste inzichten te delen, mensen te informeren en te adviseren. In 2022 hebben we dat allemaal gedaan door middel van verschillende activiteiten.

Verspreiding witboek over losloopgebieden

Op 26 augustus 2022, Wereld Hondendag, heeft de Hondenbescherming de Nederlandse gemeenten opgeroepen om werk te maken van het beveiligen en verbeteren van de losloopgebieden. In de oproep geeft de Hondenbescherming aan dat gemeenten het door de Hondenbescherming geschreven 'Witboek hondenlosloopgebieden en welzijn', vol met tips en adviezen, kunnen bestellen. Op onze oproep hebben 26 gemeenten aangegeven graag het witboek te willen ontvangen. De Hondenbescherming hoopt dat deze gemeenten de tips en adviezen voor veilige en aangename losloopgebieden in de praktijk gaan brengen.

Wetgevingslessen en -presentaties

Op het terrein van wet- en regelgeving zijn de nodige lessen en presentaties verzorgd. De beleidsadviseur dierenrechten heeft lessen over het privaat- en het publiekrecht gegeven aan de cursisten van het opleidingsinstituut 'DogVision', dat lessen verzorgt voor onder meer aankomende gedragstherapeuten en kynologisch instructeurs. Daarnaast heeft hij in het kader van het keuzevak 'Forensische Diergeneeskunde' de aankomende dierenartsen lesgegeven over de wetgeving rondom dierenmishandeling en dierverwaarlozing. Voor de 'Tinley Academie' wordt aan professionals in de dierenbranche lesgegeven over de juridische aspecten rondom gevaarlijke honden. De beleidsadviseur dierenrechten heeft ook een presentatie verzorgd voor de leden van de 'Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden' (NVGH) over de wetgeving met betrekking tot bijtincidenten.

De Hondenbescherming vindt het zeer waardevol dat met deze lessen de onder meer (aankomende) dierenartsen, gedragsdeskundigen en kynologisch instructeurs kennis kan worden bijgebracht over de voor hun beroep relevante wet- en regelgeving. Daarnaast hebben de wetgevingslessen en presentaties in 2022 € 1.344,85- opgeleverd dat goed kan worden besteed aan de doelstellingen van de Hondenbescherming. Vanwege het belang van de lessen en de vergoedingen hiervoor blijft dit ook in 2023 een belangrijk aandachtspunt.

De Hondenbescherming wordt ook vaak benaderd om de aanwezige kennis over de zogeheten Hoog Risico Honden. In 2022 heeft de beleidsadviseur opvang & welzijn voor de module aan de Universiteit van Utrecht 'Forensische Diergeneeskunde' tweemaal de presentatie 'Wat definieert een Hoog Risico Hond' gegeven.

Alle trainingen op een rij:

- Voor de module aan de Universiteit van Utrecht 'Forensische Diergeneeskunde' is tweemaal de presentatie 'Wat definieert een Hoog Risico Hond' en tweemaal 'Het juridisch kader rondom dieren mishandeling/dierverwaarlozing' gegeven.
- Voor 'DogVision' is een les over privaat- en een les over publiekrecht verzorgd. Daarnaast is tweemaal een les over 'wetgeving rondom gevaarlijke honden' gegeven.
- Voor de 'Tinley Academie' is eenmaal de les verzorgd over de 'wet- en regelgeving met betrekking tot honden die agressie inzetten naar mensen'.
- Voor 'About Cats & Dogs' is een presentatie gegeven over de aspecten die een rol spelen bij de aanschaf van een hond.
- Voor de 'Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden' (NVGH) is een lezing over de wetgeving rondom bijtincidenten gegeven.

Stand Hondenbescherming

'About Cats & Dogs'

In 2022 stond de Hondenbescherming met een informatiestand op 'About Cats & Dogs'. Een gloednieuw lifestyle-event voor alle honden- en kattenvrienden in de Jaarbeurs in Utrecht. De Hondenbescherming heeft op het event de standbezoekers van informatiemateriaal kunnen voorzien en ook kunnen interesseren om onze organisatie met een donatie te steunen. Op het event heeft onze beleidsadviseur dierenrechten een lezing gegeven met de titel 'Ik wil een hond, maar wil de hond mij?'. In zijn presentatie heeft onze beleidsadviseur belicht wat een hond nodig heeft en als men heeft besloten om een hond te nemen waar men dan bij de aanschaf aan moet denken. Ook heeft hij verteld over de plaatselijke wetgeving waar een hondenbezitter mee te maken kan krijgen.

Landelijk Congres Dierenhulpverlening van Dierenlot

In 2022 was de Hondenbescherming tweemaal (in april en in november) present bij het 'Landelijk Congres Dierenhulpverlening' van stichting Dierenlot. De Hondenbescherming heeft op deze congressen de bezoekers over de Hondenbescherming verteld en van informatie voorzien. Vele bezoekers hebben op de stand in november onze actieposter 'Hou vuurwerk uit mijn buurt' besteld.

Hondenbescherming met raad en daad paraat voor vele bellers en mailers

Uiteraard stond de Hondenbescherming ook in 2022 met raad en daad paraat. Afgelopen jaar ontvingen we per week tientallen mails en telefoontjes met vragen over hondenkwetsies. Ook hebben we rond de 1.000 folders, brochures en boekjes verstuurd. Voor de hondenliefhebber is veel informatie te vinden op onze website en in de sociale media. De website die goed wordt bezocht, is niet alleen bij acties maar ook in onze dagelijkse werkzaamheden een belangrijk medium. Meer daarover in het Hoofdstuk Fondsenwerving & Communicatie.

4

Fondsenwerving & Communicatie

**"Ik vind het belangrijk
te streven naar wetgeving waarin
het welzijn van honden zo goed
mogelijk wordt gewaarborgd.
De hond is immers een zeer waarde-
volle en gewaardeerde kameraad in
onze samenleving."**

JUST DE WIT
BELEIDSADVISEUR
DIERENRECHTEN

Ons werk voor honden is alleen mogelijk dankzij de belangrijke steun van donateurs. Tot 2022 ontvingen we als vereniging een jaarlijkse contributie van onze leden. Omdat onze wens was om een stichting te worden, zijn we in 2021 gestart met het werven van maandelijke donateurs. In 2022 hebben we dat verder uitgebouwd.

We zijn in 2022 nieuwe manieren van fondsenwerving gaan verkennen. We hebben kennisgemaakt met het werven van fondsen bij vermogensfondsen en andere organisaties zonder winstoogmerk. We hebben ons georiënteerd op samenwerking met bedrijven. Ook hebben we geïnvesteerd in meer zichtbaarheid van onze organisatie, zodat mensen weten wie we zijn en wat we doen. Dat alles bij elkaar heeft gezorgd voor een forse groei in bereik en zichtbaarheid en in een groei in inkomen.

4.1 Fondsenwerving: inkomsten via particulieren

Donaties van particulieren

Sinds we een stichting zijn, hebben we geen leden meer maar donateurs. Als vereniging hadden we al wel een aantal donateurs, maar in het verleden is daar niet als zodanig op gestuurd. Dat betekent dat we bij de start van de stichting vrijwel onderaan moesten beginnen met het opbouwen van een database.

In 2022 hebben we alle oud-leden gevraagd om hun lidmaatschap om te zetten naar een donateur-relatie. Van de 1.530 leden zijn 1.483 mensen donateur geworden.

De traditie van onze bestaande achterban was om een keer per jaar een bedrag van 12,50 of 15,00 euro naar ons over te maken. Omdat we dagelijks honden opvangen en moeten verzorgen, hebben we al onze relaties gevraagd of we hun jaarlijkse donatie mochten omzetten naar een maandelijkse donatie.

In januari 2022 startten we met in totaal 197 maandelijkse donateurs, goed voor ruim 1.000 euro. Door het omzetten van de frequentie van doneren en het werven van nieuwe maandelijkse donateurs eindigden we in december met een aantal van 581 maandelijkse donateurs, met een maandelijks bedrag van € 3.982, een stijging van 298%. Over heel 2022 komt het totaalbedrag van structurele donateurs uit op € 23.433. Naast deze maandelijkse inkomsten heeft de Hondenbescherming € 70.523 aan eenmalige donaties ontvangen, (€ 24.837 via de Honden voor Honden Loop) ontvangen, een stijging met 47% ten opzichte van 2021.

Periodieke schenkers

Op 31 december 2022 zijn we geëindigd met acht periodieke schenkers met een gemiddeld giftbedrag van € 232,78 per jaar. Eind 2022 merkten wij dat we meer aanvragen kregen over de mogelijkheid tot schenken met belastingvoordeel. We willen in 2023 meer aandacht geven aan de mogelijkheid om met belastingvoordeel aan de Hondenbescherming te kunnen schenken.

Nalatenschappen

Gedurende het jaar 2022 hebben we van één notariskantoor een kennisgeving ontvangen van een persoon die de Koninklijke Hondenbescherming in het testament heeft opgenomen. Het totale bedrag dat in 2022 aan de KHB is nagelaten, € 8.577,-. Dat bedrag hebben we nog niet volledig ontvangen. Afgelopen jaar hebben we een aantal nog lopende nalatenschappen uitgekeerd gekregen, € 292.030,69 in totaal.

In 2023 hebben we tot nu toe nog geen meldingen ontvangen van vernoemingen in nalatenschappen. De te verwachte donaties uit nalatenschappen nemen we nooit op in de begroting, maar zijn een zeer welkome aanvulling op onze inkomsten van particulieren.

Inkomsten vermogensfondsen

In 2022 heeft marketingbureau Van Dooren Advies ons geholpen bij het opzetten van een nieuw fondsenwervingskanaal: het werven van fondsen bij major donors en vermogensfondsen. We hebben ons daarin specifiek gericht op het werven van fondsen voor het door ons te bouwen hondenopvangcentrum in Den Ham. We hebben in totaal 55 (vermogens) fondsen benaderd met de vraag of we een aanvraag mochten indienen. We hebben uiteindelijk in 2022 van zes organisaties te horen gekregen dat ze ons een bedrag toekennen.

Het gaat om:

Stichting Abri voor Dieren	1 x Hondenverblijf	€ 10.000
Stichting Meijer Boekbinder Fonds	2 x Hondenverblijf	€ 20.000
Stichting Nijldier	1 x Hondenverblijf	€ 5.000
Stichting DierenLot	5 x Hondenverblijven Mendoo	€ 60.000
Stichting Thurkouwfonds	bijdrage hondenverblijf	€ 5.000
Stichting Bouwstenen voor Dieren	1 x buitenverblijf	€ 5.000
In totaal		€ 105.000

Al deze fondsen worden op de hoogte gehouden van de vorderingen van de verbouwing en zullen straks ook een speciale vermelding krijgen in het gebouw, zodat bezoekers weten dat de verblijven mede mogelijk zijn gemaakt door deze organisaties.

Inkomsten bedrijven

We zien ook veel mogelijkheden in het samenwerken met bedrijven. Om die reden zijn we met de hulp van Van Dooren Advies ons gaan oriënteren op mogelijke partnerships met bedrijven. We zijn in 2022 op zoek gegaan naar organisaties die onze visie op honden delen en aandacht hebben voor het verbeteren van het welzijn van honden. We hebben verschillende serieuze gesprekken gevoerd en hopen dat in 2023 voort te zetten.

Voor ons sponsorevenement de Honden voor Honden Loop hebben we ook samengewerkt met bedrijven. Ze konden in ruil voor sponsoring een stand bemannen op ons festivalterrein of een product leveren voor in de 'Doggy-bag' die de deelnemers ontvingen na afloop van de wandeling. Het is een goede manier om bedrijven te leren kennen en om te ontdekken of we meer voor elkaar kunnen betekenen. In 2022 hebben we in totaal € 11.156,49 ontvangen van bedrijven. Het bedrag van €3.388 kwam ten goede aan de opbrengsten van de Honden voor Honden Loop.

CRM-systeem

Eind april hebben wij een overeenkomst getekend met Stb Eudonet voor een nieuw CRM-systeem. Ons oude systeem was meer gericht op ledenadministratie en niet toekomstbestendig. Voor een goede registratie van onze donateurs en de groei die de Hondenbescherming doormaakt, was het noodzakelijk om na meer dan 20 jaar afscheid te nemen van All Solutions en een nieuw systeem te gaan gebruiken. Na uitgebreid en gedegen onderzoek hebben wij een passend systeem gevonden, genaamd Stb Eudonet.

De migratie was niet gemakkelijk, dit kwam hoofdzakelijk doordat het oude systeem niet heel gebruiksvriendelijk was en we lastig alle benodigde data konden exporteren. Sinds oktober 2022 zijn we volledig overgestapt en verlopen alle processen soepel, zijn wijzigingen makkelijk door te voeren en hebben we een beter beeld van de donateur.

4.2 Communicatie

Communicatie is een belangrijk onderdeel van ons werk. We laten op die manier aan onze achterban weten wat we doen, en we delen zo onze kennis, een van onze doelstellingen. In 2022 hebben we onze communicatie flink kunnen verbeteren door het aantrekken van een (online) contentmanager. Zo kunnen we onze diverse kanalen nog beter vullen en onze informatie op creatievere en effectievere manieren bij onze diverse doelgroepen krijgen.

Nieuwsmagazine

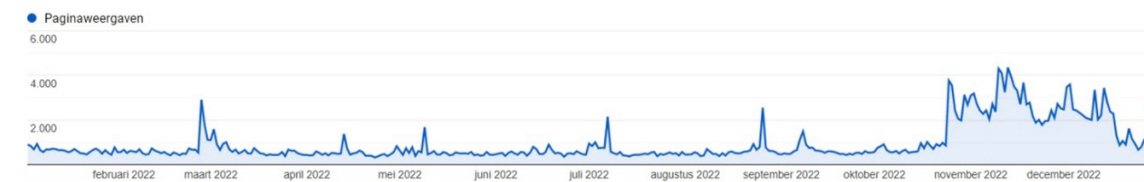
In 2022 brachten we tweemaal ons vertrouwde nieuwsmagazine 'Hond' uit. Eenmaal in juli en eenmaal in december. Alle donateurs hebben een exemplaar ontvangen. De belichte onderwerpen waren

losloopgebieden, juridische kwesties op het gebied van honden, de Honden voor Honden Loop, onze vuurwerkcampagne en nog veel meer.

Website hondenbescherming.nl

Net als in 2021 lag het zwaartepunt van het websitebezoek aan het einde van het jaar in verband met onze vuurwerkcampagne.

Hoe vaak werd onze website bezocht?

- 192.128 bezoeken
- 158.395 unieke bezoekers
- 347.653 paginaweergaven

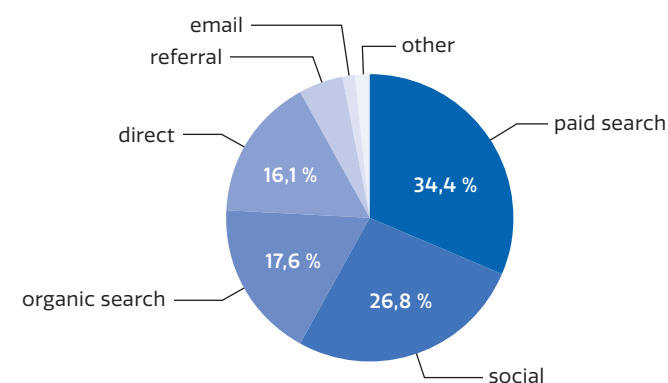
Het websitebezoek is in 2022 heel licht gedaald (-1%) t.o.v. 2021. Deze kleine daling is vooral te verklaren door de vuurwerkpetitie die in 2021 tienduizenden bezoekers trok.

Welke pagina's op de website werden het meeste bezocht?

- 1 Opvang oudere honden (31.232 weergaven)
- 2 Homepage (31.048 weergaven)
- 3 Een hond uit het asiel (28.327 weergaven)
- 4 Informatie en advies (15.612 weergaven)
- 5 Aanvraag actieset vuurwerk (14.194 weergaven)

Hoe kwamen de mensen naar onze website?

Het meeste websitebezoek kwam via Google advertenties (Paid Search) en social media. Maar mensen weten onze website ook steeds vaker direct en organisch te vinden (33,7% van het totale verkeer vs 21,8 % in 2021).

“Het opvangcentrum is uniek in Nederland. Ik hoop dat we hiermee een inspiratie kunnen zijn voor anderen en straks in heel Nederland het welzijn van honden in opvanglocaties kunnen verbeteren”

HELEEN VAN ROYEN
AMBASSADEUR

Via welk zoekwoord werden wij in 2022 het meest gevonden?

Hondenbescherming	2.972	(2.657 in 2021)
Koninklijke Hondenbescherming	1.662	(1.289 in 2021)
Honden van overleden baasjes	672	(321 in 2021)
Oudere hond adopteren	635	
Senior hond adopteren	534	

Eind 2022 zijn we gestart met de ontwikkeling van een nieuwe website, wederom in samenwerking met internetbureau Fluxility, die ons ook deels sponsort. De nieuwe website gaat er eigentijdser en visueel aantrekkelijker uitzien en we gaan er (gaandeweg) veel meer informatie op aanbieden. Voor het fondsen- en leadwervende deel van de website gaan we een aparte module gebruiken. De planning is om de nieuwe website in april 2023 live te laten gaan.

E-mailnieuwsbrief

We begonnen 2022 met 8.768 aanmeldingen voor onze e-mailnieuwsbrief. Eind december hadden we 21.728 abonnees, een groei van 248%.

We hebben gedurende het jaar bijna elke maand een e-mailnieuwsbrief naar de hele achterban gestuurd, waarin wij onder andere hebben bericht over onze tv-spot bij Socutera, de Honden voor Honden Loop, Wereld Honden Dag en de verkiezing van de meest hondvriendelijke gemeente. Daarnaast zijn we meer gebruik gaan maken van segmentatie. Op die manier kunnen we relevantere informatie sturen naar de nieuwsbriefontvangers.

Sociale media

De focus lag in 2022 nog steeds op Facebook, waar onze doelgroep (vrouwen 50+) zich voornamelijk bevindt. Maar we hebben ook meer gebruik gemaakt van Instagram en LinkedIn. Op deze drie social media kanalen groeide het aantal volgers flink en ons bereik op Instagram verdubbelde zelfs.

Facebook 2022

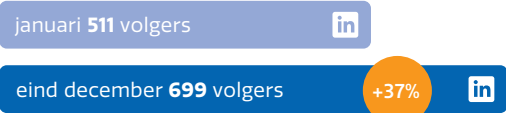
Twitter 2022

Instagram 2022

LinkedIn 2022

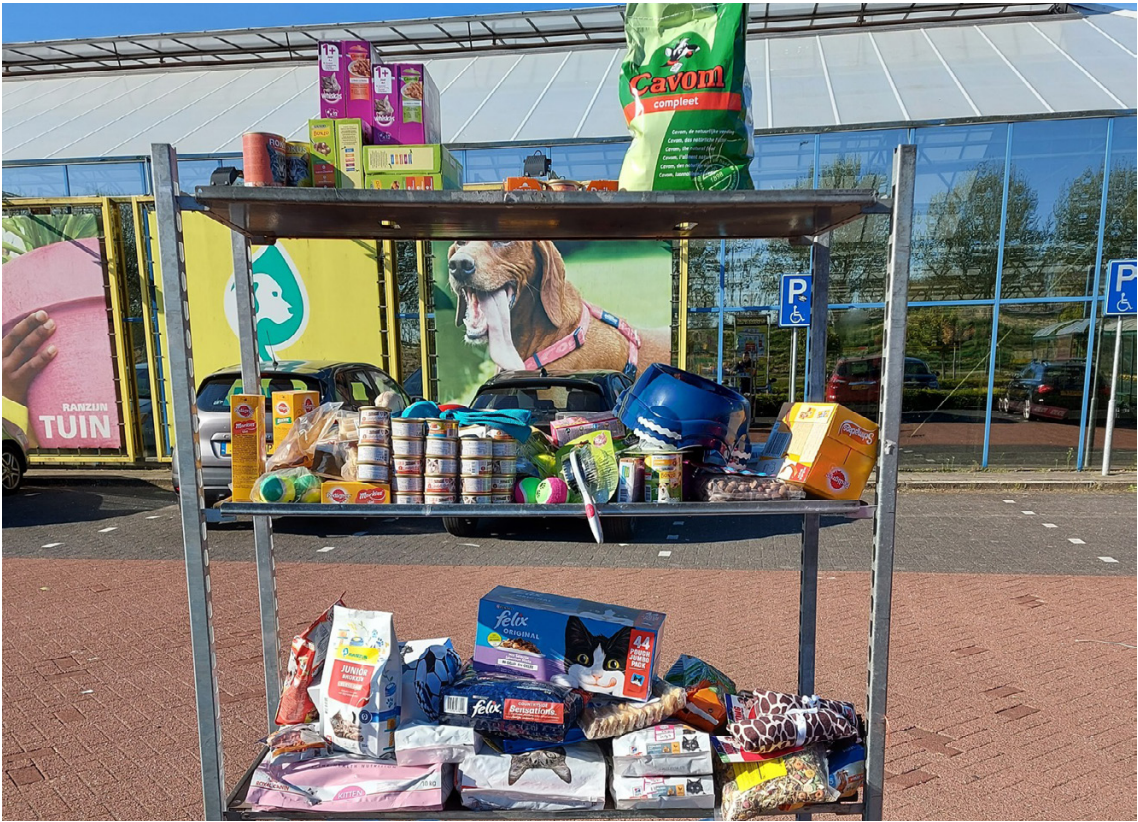
4.3 Campagnes

Campagne Socutera

In de zendtijd van Socutera werd in de week van 26 februari t/m 4 maart 2022 voor het eerst in de geschiedenis van de Koninklijke Hondenbescherming een spot uitgezonden op nationale televisie. In deze spot gaven wij aandacht aan de opvang van oudere honden. En specifiek over waar de hond heen kan nadat zijn of haar baasje is overleden. Het doel was om meer naamsbekendheid te creëren, Nederland kennis te laten maken met ons plan voor de nieuwe manier van hondenopvang maar ook om donateurs te werven. Door het uitbreken van de oorlog in Oekraïne op 20 februari 2022, een paar dagen voor de start van onze uitzendweek, en een nationale actie van de Samenwerkende hulporganisaties SHO met Giro 555 hebben we niet het beoogde resultaat weten te behalen. Deze actie heeft ons 64 nieuwe structurele donateurs opgeleverd en in totaal 36 eenmalige donaties.

Hulp voor honden uit Oekraïne

In februari 2022 brak de oorlog uit in Oekraïne. Vele duizenden mensen ontvluchtten hun land. Een deel van de mensen nam ook huisdieren mee. Om die reden zijn dierenwelzijnsorganisaties een meldpunt gestart "Hulp aan dieren uit Oekraïne. Vele acties werden in korte tijd opgezet, waaronder een actie van de Hondenbescherming in samenwerking met het bedrijf Ranzijn tuin & dier.

In al hun 15 winkels werd opgeroepen om huisdieren uit Oekraïne te helpen door een product te doneren of om een eenmalige donatie te doen. Klanten van Ranzijn tuin & dier hebben daar massaal gehoor aan gegeven. Karren en winkelwagens vol hebben we aan spullen opgehaald. We hebben deze producten vervolgens naar diverse locaties in Nederland gebracht waar vluchtelingen uit Oekraïne en hun huisdieren tijdelijk zijn ondergebracht. Een deel van de gedoneerde producten hebben we naar een inzamelingspunt van House of Animals gebracht, om zo vervoerd te kunnen worden naar Polen. Vanuit daar is het vervolgens verspreid onder asielen die de producten het meest nodig hadden.

In totaal is € 2.000,13 gedoneerd. Dat bedrag hebben we besteed aan transportkosten en aan sessies van gedragstherapeuten aan honden die door alle (oorlogs- en vlucht-) ervaringen problemen kregen met hun gedrag.

Ontmoedigingscampagne kortsnuiten

Verschillende dierenwelzijnsorganisaties zijn in augustus de campagne 'Koop geen kort-snuit' gestart om de kennis onder het grote publiek over kortsnuitige honden te vergroten. De Hondenbescherming heeft deze campagne onderschreven. Met een ontmoedigingscampagne hopen we dat de vraag naar dit type honden afneemt en het bewustzijn over het lijden van deze honden groeit.

Het onderwerp zorgde voor veel tumult op onze online kanalen. De eerste post op ons Facebook kanaal op 23 augustus werd bekeken door 58.684 mensen. Dat is ver boven het gemiddelde aantal "kijkers". Ook reageerden veel meer mensen dan gemiddeld op het bericht, te weten 575 mensen lieten een opmerking achter, naast 1.353 mensen die een like of een emoji achterlieten. In onze e-mail nieuwsbrief werd het onderwerp ook relatief veel bekeken. Van de 8.000 mensen die de brief hebben ontvangen, werd het onderwerp 537 keer aangeklikt.

Campagne Meest Hondvriendelijke Gemeente

Samen met de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied hebben we in het najaar de verkiezing van de meest hondvriendelijke gemeente van Nederland 2022 georganiseerd. Aan meer dan 30.000 mensen is gevraagd mee te denken over welke gemeenten we moesten nomineren. Na de selectie van een jury is uiteindelijk een drietal gemeenten geselecteerd: Dronten, Teylingen en Heemstede. Het publiek kon via Facebook meestemmen, maar uiteindelijk heeft de jury bepaald wie de winnaar werd: gemeente Teylingen.

De verkiezing leverde naast de betrokkenheid van bewoners en de gemeenten zelf ook publiciteit op. In veel regionale en lokale media werd aandacht aan de verkiezing besteed.

Ook was er kort aandacht voor in het NOS Jeugdjournaal.

We hopen dat veel andere gemeentes door het hondenbeleid van de winnaar zijn geïnspireerd. In 2023 wordt opnieuw deze verkiezing gehouden. De eerste gemeenten hebben zich al aangemeld.

"Ik heb zelf twee honden gehad , en ik wil nu er ook voor zorgen dat deze honden ook een mooi leven krijgen, tot aan hun einde toe."

MENEER DAM
DONATEUR

Hou vuurwerk uit mijn buurt

Vanaf oktober 2022 hebben wij voor het tweede opeenvolgende jaar de campagne; 'Hou vuurwerk uit de buurt van honden' gevoerd.

Daar waar in 2021 de focus op een petitie voor een vuurwerkverbod lag, hebben we ons dit jaar gericht op het aanbieden van een actiepakket, bestaande uit een (raam)poster en stickers. Het verspreiden van dit actiepakket had drie doelen:

- Voorlichting: honden beschermen tegen vuurwerk
- Naamsbekendheid vergroten
- Leads (contactgegevens en nieuwe nieuwsbriefabonnees) verzamelen

We hebben ruim 13.000 aanvragen van actiepakketten ontvangen. Van al deze aanvragers hebben 4.926 mensen zich aangemeld voor onze nieuwsbrief. Daarnaast hebben de ontvangers van ons nieuwsmagazine de vuurwerkposter cadeau gekregen bij de december-editie van het magazine.

Door de massale (media)aandacht voor onze vuurwerkcampagne zijn er relatief veel extra donaties binnengekomen. In november en december hebben we in totaal 1.390 eenmalige donaties ontvangen voor een totaal van € 11.931. Ter vergelijking met een jaar eerder, toen ontvingen we in dezelfde periode 131 eenmalige donaties met een totaalbedrag van € 2.794. Voor het de productie- en verzendkosten van het actiepakket hebben wij een vrijwillige donatie gevraagd. 744 mensen hebben hier via een speciaal betaalverzoekje gehoor aan gegeven. Samen doneerden zij € 3.591. Eind december hebben we alle actiepakket-aanvragers via de post en via e-mail een verzoek gestuurd om donateur te worden. Naast de vele eenmalige giften die wij naar aanleiding hiervan hebben ontvangen, zijn in totaal 41 mensen structureel donateur geworden. Dit is een groei van 7,1%.

Overige campagnes

Omdat veel mensen in Nederland nog nooit van de Hondenbescherming hebben gehoord, voeren wij het hele jaar door campagne ten behoeve van onze naamsbekendheid en onze activiteiten. Met doorlopende advertenties op sociale media hebben wij opgeroepen om onze pagina's te gaan volgen, maar ook om donateur te worden. Ook hebben wij geadverteerd in diverse magazines, zoals Onze Hond en de NCRV-gids.

4.4 Evenementen

Honden voor Honden Loop

Op zondag 2 oktober vond de tweede editie van de Honden voor Honden Loop plaats, deze keer op het landgoed van Kasteel Groenveld in Baarn. De Honden voor Honden Loop is georganiseerd om geld in te zamelen voor de opvang van oude en kwetsbare honden. In de maanden voor de wandeling en het evenement hebben de deelnemers zich ingezet voor dit doel door zich te laten sponsoren door vrienden, familie en kennissen. Bijna 400 deelnemers hebben met hun hond(en) in totaal bijna 30.000 euro bij elkaar gewandeld. Onder de aanwezigen in Baarn bevonden zich ook diverse BN'ers, zoals Erica Meiland, Evelien de Bruijn, Natasja Froger en onze ambassadeur Arthur Japin. Het evenement en de wandeling werden door de deelnemers beoordeeld met gemiddeld een 8,6.

4.5 Publiciteit & Media

Ook in 2022 hebben we actief media-aandacht gezocht om onze naamsbekendheid te vergroten en meer mensen te informeren over verantwoord hondenbezit. Daarmee hopen we het hondenwelzijn in Nederland te verbeteren.

Bijtincidenten

Per jaar zijn naar schatting 150.000 mensen slachtoffer van bijtincidenten. Onze directeur Daphne Groenendijk bespreekt in onder meer EenVandaag en op NPO1 hoe we bijtincidenten kunnen proberen te voorkomen.

Nieuwe ambassadeur: Arthur Japin

In april mochten we de gevierde schrijver Arthur Japin verwelkomen als onze nieuwe ambassadeur. In zijn boek 'Honden voor het leven' heeft hij op een prachtige manier beschreven wat het betekent om een hond in huis te hebben. En wat een hond nodig heeft om een goed leven te leiden. Arthur Japin helpt ons om thema's onder de aandacht te brengen die het welzijn van de hond in Nederland verder verbeteren. In 2022 heeft Arthur Japin meegewerkt aan een video over ons nieuwe hondenopvangcentrum in Den Ham. Ook was hij aanwezig bij de Honden voor Honden Loop in Baarn waar een deel van de opbrengst van zijn boeken aan de Hondenbescherming werd gedoneerd.

'Losloopgebieden moeten veiliger'

Het is met veel losloopgebieden in Nederland bedroevend gesteld. Dat blijkt uit de honderden inzendingen die we in de zomer van 2022 ontvingen na een oproep om foto's in te sturen. Ze zijn gevaarlijk, zowel voor de hond als de omgeving. Het vraagt om ongelukken. We riepen daarom op Wereld Hondendag (26 augustus), alle gemeenten op om hier snel goed naar te kijken. Voor het onderwerp was onder meer aandacht van het programma Vroege Vogels van omroep BNN Vara.

5

Doorkijkje naar 2023

"Ik heb de lieve Maltezer Shitzu mix Thirza van mijn moeder al bijna 3 jaar bij mij wonen omdat ze helaas naar een verzorgingshuis moest. Mam ziet haar 3 keer in de week en geniet daarvan. Omdat helaas niet iedere hond dit geluk heeft wil ik een beetje helpen."

MEVROUW DOLS
DONATEUR

Op 10 januari 2023 heeft het startmoment van de verbouwing van ons hondenopvangcentrum in Den Ham plaatsgevonden. Na wat vorst en minder ideale weersomstandigheden is de verbouwing goed op gang gekomen. De activiteiten volgen nauwgezet de van tevoren uit gezette planning. Als alles blijft gaan zoals gepland, dan zullen voor het einde van 2023 vier gebouwen worden opgeleverd: hoofdgebouw met 21 verblijven, zorgcentrum met 3 verblijven, een dierenartsruimte en trimruimte, een quarantainegebouw met in totaal 11 verblijven en een boerderij dat als educatiecentrum zal dienen.

Terwijl de verbouwing in volle gang is, zullen in 2023 alle voorbereidingen worden getroffen om zo snel mogelijk na de oplevering ook daadwerkelijk honden te kunnen opvangen. Er wordt gezocht naar een effectief en efficiënt registratiesysteem voor de honden die we opvangen. We stellen protocollen op voor onze werkwijzen, ontwikkelen functieprofielen voor diervverzorgers, een beheerder en diverse vrijwilligersfuncties. We verdiepen ons in materialen die we nodig hebben en vragen alvast offertes op.

Om alles te kunnen financieren zullen we extra moeten inzetten op fondsenwerving. Dat is belangrijker dan ooit. Een groot deel van ons vermogen zal gaan naar de kosten voor de verbouwing en de aanschaf van materialen, de inrichting van ons centrum. Onze fondsenwerving levert voornamelijk onvoldoende op om onze bedrijfsvoering en de exploitatie van ons centrum te bekostigen. Om die reden hebben we eerder dan gepland een extra fondsenwerver aangenomen. We zullen meer inzetten op partnerships met bedrijven en grotere gevers. Ook het aantrekken van maandelijkse donateurs blijft prioriteit, zodat we weten dat de maandelijkse kosten voor onze honden gedekt zijn.

Hoewel de grote focus in 2023 ligt op het opvangen van oude en kwetsbare honden en het ontwikkelen van ons eigen hondenopvangcentrum in Den Ham, zullen we op inhoudelijk gebied verder gaan waar we in 2022 mee zijn begonnen. We zullen opnieuw aandacht vragen voor veilige en aantrekkelijkere losloopgebieden. We zullen de ontmoedigingscampagne van kortsnuitige honden herhalen, evenals de campagne om honden uit de buurt van vuurwerk te houden.

Met de lancering van onze nieuwe website www.hondenbescherming.nl zullen we onze kennis beter kunnen etaleren en verder uitbreiden. We willen de samenwerking met de overheid en gemeenten verder intensiveren. Ook willen we onze kennis beter ontsluiten. Daarvoor zullen we partnerships aangaan met bedrijven en instellingen. Het wordt opnieuw een jaar waarin we onze basis verder neerzetten, maar hopelijk ook verder zullen groeien qua inkomsten, zodat we in de toekomst meer impact kunnen hebben op het welzijn van honden in Nederland.

Begroting 2023

	2022 Werkelijk	2023 Begroot
Baten		
Baten van particulieren	119.573	127.000
Baten van bedrijven	11.156	50.000
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	105.000	200.000
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	3.917	10.000
Saldo financiële baten en lasten	-935.370	200.000
Opbrengst verkoop Statenlaan	0	0
Reservering oninbare vordering	0	-
	-695.724	587.000
Lasten		
<i>Besteed aan doelstellingen</i>		
Opvang	-240.759	-200.000
Bescherming	-141.280	-125.000
Kennisbevordering	-202.945	-150.000
	-584.984	-475.000
Wervingskosten	-159.311	-200.000
Kosten van beleggingen	-45.107	-55.000
	-204.418	-255.000
Kosten beheer en administratie	-170.741	-220.000
Resultaat	-1.655.867	-363.000

6

Jaarrekening

"Oude honden zijn zo lief en aandoenlijk. Fantastisch werk wat jullie doen. Ik wou dat jullie bij mij in de buurt zaten, dan zou ik komen vrijwilligen."

MEVROUW HAMERSMA
DONATEUR

JAARREKENING

6.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(na toerekening exploitatiesaldo)

ACTIVA		31-12-2022	31-12-2021
<i>Immateriële vaste activa</i>			
website	1	2.300	3.219
<i>Materiële vaste activa</i>			
Bedrijfsmiddelen	2	1.192.966	1.102.351
<i>Financiële vaste activa</i>			
Lening u/g in het kader van de doelstelling	3	75.000	188.849
<i>Beleggingen</i>			
Obligaties	4	3.185.402	3.475.916
Aandelen		1.807.551	2.969.903
Fondsen/Alternatieve Beleggingen		572.550	590.166
		5.565.503	7.035.985
<i>Vorderingen</i>			
Overige vorderingen en overlopende activa	5	119.341	315.889
<i>Liquide middelen</i>			
	6	702.111	749.886
Totaal		7.657.221	9.396.179
<i>PASSIVA</i>			
		31-12-2022	31-12-2021
<i>Reserves en fondsen</i>			
Continuïteitsreserve	7	1.200.000	1.200.000
Algemene reserve	7	5.725.686	7.252.704
Bestemmingsreserve	7	575.000	703.849
		7.500.686	9.156.553
<i>Schulden</i>			
Op korte termijn			
Belastingen en premies			
sociale verzekeringen	8	22.294	23.361
Overige schulden en overlopende passiva	9	134.241	216.265
		156.535	239.626
Totaal		7.657.221	9.396.179

6.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

		2022 Werkelijk	2022 Begroot	2021 Werkelijk
Baten:				
- Baten van particulieren	10	119.573	105.000	280.594
- Baten van bedrijven		11.156	25.000	-
- Baten van verbonden organisaties zonder winststreven		105.000	170.000	-
- Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten	11	3.917	5.000	5.023
Som van de baten		239.646	305.000	285.617
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen				
- Opvang	12	240.759	158.000	180.930
- Bescherming	13	141.280	120.000	124.413
- Kennis	14	202.945	116.000	191.300
		584.984	394.000	496.643
- Wervingskosten	15	159.311	209.000	158.643
- Kosten beheer & administratie	16	170.741	195.000	154.543
- Kosten beleggingen		0	52.000	0
Som van de lasten		915.036	850.000	809.829
Saldo voor financiële baten en lasten				
Saldo financiële baten en lasten	17	-980.477	200.000	852.163
Saldo van baten en lasten		-1.655.867	-345.000	327.951
Bestemming saldo van baten en lasten:				
- Continuïteitsreserve	toevoeging	-	-	330.000
- Algemene reserve	onttrekking	-1.527.018	-345.000	-
- Reserve activa bedrijfsvoering	toevoeging	-	-	251.182
- Reserve Dierentehuis 's-Hertogenbosch	onttrekking	-113.849	-	10.117
- Reserve Wetenschappelijk Onderzoek	onttrekking	-15.000	-	-
- Reserve bedoeld als bron van inkomsten	onttrekking	-	-	-162.789
- Reserve vruchtgebruik	onttrekking	-	-	-559
- Fonds Kwik/Renovatie Den Ham	onttrekking	-	-	-100.000
		-1.655.867	-345.000	327.951

6.3 KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroomoverzicht (indirecte methode)

	2022	2021		
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Exploitatiesaldo	-1.655.867	199.446		
(exclusief rentebaten en dividend)				
Aanpassing voor:				
- (On)gerealiseerd koersresultaat	1.022.028	-391.377		
- Afschrijvingen	4.365	4.305		
Totaal aanpassingen	1.026.393	-387.072		
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	-176.849	-18.539		
- Kortlopende schulden	-89.746	149.748		
(excl. schulden aan kredietinstellingen)				
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	-266.595	131.209		
- Ontvangen rente	47.725	65.919		
- Ontvangen dividend	45.039	62.586		
	92.764	128.505		
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-803.305	72.088		
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Investerings materiële vaste activa	-94.061	-255.487		
Aflossing/kwijtschelding lening	113849	151		
Toevoeging rente op lening	-	-10.117		
Aankoop beleggingen	-164.644	-727.222		
Verkoop beleggingen	900.000	1.242.637		
Te ontvangen rente obligaties	-	6.265		
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	755.144	256.227		
Mutatie Liquide Middelen	-48.161	328.315		
Liquide Middelen				
	31-12-2021	31-12-2022	Mutatie 2022	Mutatie 2021
Rekening-courant	54.907	21.094	-33.813	-11.512
Spaarrekeningen	694.724	680.569	-14.155	339.577
Kasgeld	448	255	-193	250
Totaal mutatie liquide middelen	750.079	701.918	-48.161	328.315

Toelichting op de vorderingen: deze worden met name bepaald door veranderingen in toezeggingen/ontvangen nalatenschappen.

6.4 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2022

Algemeen

Verslaggevingsperiode

De jaarrekening is opgesteld over het kalenderjaar 2022.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is ingericht volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving RJ 650.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Realisaties 2021 en 2022

Voor een toelichting op de belangrijkste verschillen tussen de realisatie 2022 en de realisatie van 2021 wordt verwezen naar de toelichting op de balans, baten en lasten en het jaarverslag.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

- Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

- Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

- Indien een transactie ertoe leidt dat (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen/risico's m.b.t. een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

- De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de transactie zijn overgedragen aan de gebruiker van de dienst.

- De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Genoemde bedragen luiden in euro's, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Langlopende, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs op basis van de effectieve rente methode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Materiële vaste activa

De gebouwen, automatisering en inventaris en installaties worden gewaardeerd tegen de WOZ-waarde, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de WOZ-waarde volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Grond : 0%
- Automatisering: 20%
- Inventaris en Installaties: 10-20%

Op de investeringen t.b.v. het pand in Den Ham is nog niet afgeschreven, omdat het pand nog niet in gebruik is genomen. Na verbouwing zullen we door een taxateur een taxatierapport laten opstellen per gebouw. Op basis van de dan opgestelde waarde van de verschillende gebouwen zullen we gaan afschrijven. We zullen daarbij onderscheid maken tussen de waarde van de grond en die van de gebouwen, omdat op grond niet wordt afgeschreven.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Deze methode staat niet toe dat er een onderhoudsvoorziening wordt gevormd ter dekking van de te verwachte onderhoudskosten. De onderhoudskosten onroerend goed komen hierdoor in het betreffende jaar ten late van de huisvestingskosten. De afschrijvingen zijn gebaseerd op geschatte economische levensduur minus de restwaarde en worden berekend op basis van een vast percentage van de vastgestelde getaxeerde prijs.

“Tijdens de Hondenplons op
17 september in Schoonhoven
hebben wij een mooi bedrag
opgehaald voor de
Hondenbescherming!”

HONDENPLONS
SCHOONHOVEN

Voor de renovatie van het hondenopvangcentrum in Den Ham (Twente) hebben we een subsidie gekregen van de Provincie Overijssel. Deze subsidie is € 18.000,- en is bedoeld om te besteden aan het besparen van energie. In het centra zullen we warmtepompen installeren, alle gebouwen verbeteren t.o.v. de originele panden voor wat betreft de isolatie. Ook zullen er 96 zonnepanelen worden aangebracht.

Financiële vaste activa

De leningen u/g worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. In 2005 heeft de KHB een renteloze lening van € 308.615 aan Dierentehuis 's-Hertogenbosch verstrekt. Sinds dat jaar heeft de KHB ieder jaar een bedrag van de lening kwijt gescholden. Vanwege bestuurlijke problemen bij het Dierentehuis is de kwijtschelding over 2016 t/m 2021 niet verleend. Op 26 juni 2019 heeft het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming per brief aangegeven aan het bestuur van het Dierentehuis 's-Hertogenbosch dat onder verwijzing naar de notariële akte van geldlening van 25 november 2005 de hypothecaire lening opeisbaar en rentedragend (6%) is geworden per datum van 26 juni 2019. De volledige samenwerking met het Dierentehuis is per 31 december 2020 geëindigd.

Laatste stand van zaken voor wat betreft de openstaande lening:

Stand 01-01-2022:	€ 188.849
Aflossing 2022:	€ 93.615
Aflossing door betaling rente:	€ 15.175
Kwijtschelding rente door KHB:	€ 5.058
Stand 31-12-2022:	€ 75.000

Beleggingen

Aandelen en Alternatieve beleggingen worden gewaardeerd op de beurskoers per balansdatum. Obligaties worden gewaardeerd op de beurskoers per balansdatum vermeerderd met de opgelopen rente per balansdatum. De gerealiseerde en ongerealiseerde koersverschillen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder "resultaat beleggingen".

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs zo nodig, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Onder de vorderingen vallen ook nalatenschappen die nog afgewikkeld moeten worden. Voor een specifiek nalatenschap van een overledene in 2017 zijn we al lange tijd in afwachting van de laatste afwikkeling. We hebben volgens alle documentatie nog recht op een bedrag van ongeveer 5.300 euro. In 2022 zullen we een laatste keer aandringen middels onze notaris op het afwikkelen van het nalatenschap. In dit jaarverslag heeft dit niet tot resultaat geleid en is dit bedrag geheel voorzien. Een andere vordering staat uit bij een debiteur. Het gaat om een bedrag van 7.052 euro. Door middel van het inschakelen van een deurwaarder zullen we in 2022 het bedrag in zijn geheel terug proberen te vorderen. In 2022 is ook dit bedrag voorzien.

In het geval dat investeringen zijn gefinancierd uit een speciale inzamelingsactie worden de baten uit de inzamelingsactie verwerkt in de staat van baten en lasten en wordt de investering geactiveerd onder de materiële vaste activa. De baten verkregen uit de inzamelingsactie worden via de bestemming van het saldo van baten en lasten toegevoegd aan een bestemmingsfonds. Uit het bestemmingsfonds valt jaarlijks via de bestemming van het saldo van baten en lasten een bedrag vrij naar rato van de afschrijvingen op het materieel vast actief ten gunste van de overige reserves.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vereniging.

Reserves en fondsen

- De continuïteitsreserve dient ter dekking van de lange termijn risico's.
- De bestemmingsreserve is het vermogensdeel waaraan het bestuur een bestemming heeft gegeven.
- Fondsen vormen een deel van het vermogen waar de verstrekker een bestemming aan heeft gegeven.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder "Financiële Instrumenten" hierboven.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten

Contributies worden als baten toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Giften en donaties worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn ontvangen. De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode.

6.6 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

	31-12-2022	31-12-2021
1. <u>Immateriële vaste activa</u>		
website 2020 ontwikkeling	2.300	3.219
aanschafwaarde € 4.600 afschrijven 20%		

2. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn bestemd voor de bedrijfsvoering. De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebouw/ Verbouwing	Automatisering	Inventaris en installaties	Totaal
<u>1 januari 2022</u>				
Aanschafwaarde	1.085.715	8.608	15.619	1.109.942
Cumulatieve afschrijvingen	-	-4.919	-2.672	-7.591
Boekwaarde	<u>1.085.715</u>	<u>3.689</u>	<u>12.947</u>	<u>1.102.351</u>
<u>Mutaties in 2022</u>				
Investerings	92.262	-	1.799	94.061
Afschrijvingen boekjaar	-	-1.469	-1.977	-3.446
	<u>92.262</u>	<u>-1.469</u>	<u>-178</u>	<u>90.615</u>
<u>31 december 2022</u>				
Aanschafwaarde	1.177.977	8.608	17.418	1.204.003
Cumulatieve afschrijvingen	-	-6.388	-4.649	-11.037
Boekwaarde	<u>1.177.977</u>	<u>2.220</u>	<u>12.769</u>	<u>1.192.966</u>

6.5 Lastenverdeling

	Doelstelling			Wervingskosten		Beheer en administratie	Totaal 2022	Begroet 2022	Totaal 2021
	30%	25%	10%		15%	20%			
	A	B	C						
Subsidies en bijdragen	66.970	-	-	-	-	-	66.970	75.000	41.045
Uitbesteed werk	-	-	-	-	-	72.493	72.493	25.000	61.858
Publiciteit en communicatie	15839	9.655	150.296	80.336	-	-	256.126	190.500	240.254
Personeelskosten	123.466	102.889	41.155	61.733	82.311	7.964	411.554	474.000	357.543
Huisvestingskosten	11.946	9.955	3.982	5.973	5.973	13.638	39.820	20.000	39.033
Kantoor- en algemene kosten	17.047	17.047	6.819	10.229	10.229	1.387	68.190	57.000	63.629
Afschrijving en bankkosten	2.081	1.734	693	1040	1040	1.387	6.935	2.500	6.467
	240.759	141.280	202.945	159.311	177.793	922.088	844.000	809.829	

A = Opvang (voorheen Hulp en Zorg)
B = Bescherming (voorheen Politieke en Juridische Zaken)
C = Kennisbevordering (voorheen Bevordering Verantwoord Hondenbezit)

Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE) in 2022 5,3 (2021: 4,3).

Lastenverdeling

De lasten genoemd onder subsidies en bijdragen, opdrachten, publiciteit en communicatie en uitbesteed werk zijn direct toegerekend aan de posten doelstellingen, beheer en administratie, waarvoor zij gemaakt zijn. De procentuele verhoudingen zijn gewijzigd per 2021, omdat de organisatie heeft besloten meer te willen inzetten op het opvangen van oudere en kwetsbare honden. De bouw van ons eigen hondencentrum is daar een uitingsvorm van. Ook willen de organisatie meer impact hebben op het welzijn van de hond door meer te doen op het thema bescherming.

De overige kosten zijn percentagegewijs over de diverse posten verdeeld, waarbij de volgende verdeelsleutel is gehanteerd:

	2022	2021
Opvang (vhn. Hulp en Zorg)	30%	30%
Bescherming (vhn. Politieke en Juridische Zaken)	25%	25%
Kennisbevordering (vhn. Bevordering Verantwoord Hondenbezit)	10%	10%
Eigen Fondsenwerving	15%	15%
Beheer en Administratie	20%	20%

“Blij dat er mensen zoals
jullie bestaan die goed voor
die lieve beestjes zorgen
zolang het nodig is tot de
adoptie. Ga zo door :-)”

MENEER VAN DONGEN
DONATEUR

6. Liquide middelen

ABN-AMRO Bank rekening courant	16.829	45.462
ABN-AMRO Bank private banking spaarrekening	644.481	541.481
ABN-AMRO Vermogensspaarrekening	14	13
ABN-AMRO Vermogensbeheerrekening	36.074	153.230
ING Bank	4.265	9.445
Kas	448	255
	<u>702.111</u>	<u>749.886</u>

PASSIVA

7. Reserves & fondsen

	31-12-2022	31-12-2021
Reserves		
Continuïteitsreserve	1.200.000	1.200.000
Algemene Reserve	5.725.686	7.252.704
Bestemmingsreserve:		
Seniorenopvang	500.000	500.000
Dierentehuis 's-Hertogenbosch	75.000	188.849
Wetenschappelijk onderzoek	-	15.000
	<u>7.500.686</u>	<u>9.156.553</u>

Het verloop van de diverse posten is onder onderstaande tekstuele uitleg in een tabel weergegeven.-> volgende pagina

Schulden

8. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2022	31-12-2021
Loonbelasting	22.294	17.818
Omzetbelasting	-	5.543
	<u>22.294</u>	<u>23.361</u>

9. Overige schulden en overlopende passiva

Crediteuren	57.815	53.772
Nog te betalen investeringen t.b.v. Locatie Den Ham	-	93.312
Nog te betalen vermogensbeheer/bewaarloon effecten	10.167	13.026
Nog te betalen accountantskosten (controle + advies)	24.200	20.000
Nog te betalen vakantiedagen	12.819	9.523
Nog te betalen vakantiegeld	13.883	11.883
Nog te betalen administratiekosten (samenstelling)	3.831	7.500
Nog te betalen opvang senioren	3.059	3.059
Overige nog te betalen posten	8.467	3.823
Vooruit ontvangen contributies/donaties	-	367
	134.241	216.265

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Voor de kantoorruimte aan de Valkenboslaan 115 te Den Haag is een huurovereenkomst aangegaan die op 1 augustus 2020 is gestart met een verplichting voor een (1) jaar en sinds 1 augustus 2021 ieder jaar met een jaar wordt verlengd. De opzegtermijn betreft drie maanden. De huur bedraagt € 1.200 per maand.

Er is in 2022 een verplichting aangegaan ad € 15.125 voor het vernieuwen van de website van de Hondenbescherming. De start van de bouw vond in 2022 plaats. De website wordt opgeleverd in het voorjaar van 2023.

In 2021 hebben we een overeenkomst gesloten met Kienhuis Bouwmanagement uit Almelo voor het begeleide van onze verbouwing aan de Linderdam Zuid 3 te Den Ham. Na het begeleiden van de aanvraag voor bouwvergunning bij de gemeente en het voorbereidende werk voor de aannemers hebben we op 13 december 2022 een overeenkomst getekend voor de bouw begeleiding en controle van de aannemers. De kosten zullen ongeveer 5.000 euro excl. btw per maand bedragen, 72.600 in totaal incl. btw. De bouw begeleiding loopt tot en met de oplevering van de verbouwing eind november 2023 tot en met twee maanden na oplevering i.v.m. mogelijke nazorg.

Op respectievelijk 2 en 12 december 2022 hebben we met twee aannemers contracten afgesloten t.b.v. de verbouwing in 2022/2023 van ons hondenopvangcentrum aan de Linderdam Zuid 3 in Den Ham. Het eerste contract met Hams & Jansen Betrof een totale aanneemsom van 1.788.856,83 euro excl. btw. Met 21% btw komt het bedrag uit op 2.164.516,76 euro. In 2022 zijn al eerste kosten betaald: 73.845,39 euro in totaal. De rest (2.090.671,37 euro) zullen we in 2023 betalen. Het tweede contract hebben we afgesloten met installateur Morrenhof-Jansen met een totale aanneemsom van 724.526,80 euro. Het volledige bedrag zal in 2023 worden betaald.

OVERZICHT RESERVES/FONDSEN

Reserves t.b.v.	Continuïteit	Algemene reserve	Senioren Opvang	Dierentehuis Den Bosch	Wetenschappelijk Onderzoek
Stand per 1 januari	1.200.000	7.252.704	500.000	188.849	15.000
Dotatie	-	-	-	-	-
Onttrekkingen	-	-1.527.018	-	-113.849	-15.000
Saldo per 31 december	1.200.000	5.725.686	500.000	75.000	-

Toelichting op reserves:

Continuïteitsreserve
Het continuïteitsreserve is bedoeld om op langere termijn de continuïteit van de stichting te kunnen waarborgen.

Algemene reserve
Het Algemene reserve is de totale som van ons vermogen.

Senioren Opvang
Het bedrag van 500.000 in het reserve Senioren Opvang is bedoeld dat we te allen tijde de opvang van oude en kwetsbare honden kunnen garanderen.

Dierentehuis Den Bosch
Het reserveren van 75.000 euro voor Dierentehuis Den Bosch is bedoeld voor als de lening door het Dierentehuis niet wordt terugbetaald. Als er wordt afgelost, zal dit reserve met hetzelfde bedrag in mindering worden gebracht.

Wetenschappelijk Onderzoek
In het verleden hebben we het financieren van wetenschappelijk onderzoek in een aparte reserve gezet, om daarmee de activiteiten gegarandeerd konden continueren. De activiteit heeft door de bouw van ons hondenopvangcentrum minder prioriteit. We hebben daarom ervoor gekozen dit reserve te laten vervallen.

6.7 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	2022	2021
10. <u>Baten van particulieren</u>		
Donaties	72.574	47.067
Bijdragen Honden voor Hondenloop	25.829	12.418
Nalatenschappen	8.577	203.890
Bijdragen seniorenproject	<u>128.749</u>	<u>17.219</u>
<i>Totaal baten uit eigen fondsenwerving</i>	235.729	280.594
11. <u>Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten</u>		
Seminar	1.117	946
Bijdragen Honden voor Hondenloop	<u>2.800</u>	<u>4.077</u>
	3.917	5.023
12. <u>Opvang (vhn. Hulp en Zorg)</u>		
<i>Subsidies en Bijdragen</i>		
Seniorenopvang	66.970	41.045
Overige projecten	<u>15.839</u>	<u>802</u>
Subsidies en bijdragen	82.809	41.847
Personeelskosten	123.466	106.344
Huisvestingskosten	11.946	11.710
Kantoor- en algemene kosten	20.457	19.089
Afschrijving en bankkosten	<u>2.081</u>	<u>1.940</u>
<i>Totaal Opvang</i>	240.759	180.930

13. Bescherming (vhn. Politieke en Juridische Zaken)

Subsidies en Bijdragen

Voorlichtingsspeerpunten	<u>9.655</u>	<u>8.658</u>
Subsidies en bijdragen (overige acties)	9.655	8.658
Personeelskosten	102.889	88.473
Huisvestingskosten	9.955	9.758
Kantoor- en algemene kosten	17.047	15.907
Afschrijving en bankkosten	<u>1.734</u>	<u>1.617</u>
<i>Totaal Bescherming</i>	141.280	124.413

14. Kennis (vhn. Bevordering Verantwoord Hondenbezit)

Subsidies en bijdragen- wetenschappelijk onderzoek

Publiciteit en Communicatie

Voorlichting	95.948	52.322
Media Activiteiten	2.691	11.695
Overige activiteiten	500	5.575
Folders en spreekbeurtpakketten	-	-107
Nieuwsmagazine	23.933	13.859
Educatief project	170	-
Promotie via Facebook	8.299	23.976
Internetsite	<u>18.755</u>	<u>34.344</u>

<i>Subsidies, Publiciteit en Communicatie</i>	150.296	141.664
Personeelskosten	41.155	38.723
Huisvestingskosten	3.982	3.903
Kantoor- en algemene kosten	6.819	6.363
Afschrijving- en bankkosten	<u>693</u>	<u>647</u>

<i>Totaal Bevordering Kennis</i>	202.945	191.300
----------------------------------	---------	---------

15. Wervingskosten

Publiciteit en Communicatie

Fondsenwerving	46.495	6.013
Kosten Honden voor Hondenloop	22.495	38.822
Werving via Facebook	11.346	4.995
Samenwerking Dierenpraat TV	<u>-</u>	<u>36.300</u>

<i>Subsidies, Publiciteit en Communicatie</i>	80.336	86.130
Personeelskosten	61.733	53.144
Huisvestingskosten	5.973	5.855
Kantoor- en algemene kosten	10.229	9.544
Afschrijving en bankkosten	<u>1.040</u>	<u>970</u>

<i>Totaal wervingskosten</i>	159.311	155.643
------------------------------	---------	---------

16. Beheer en administratie

Personeelskosten	82.311	70.859
Accountantskosten en kosten jaarrekening	32.765	39.365
Overige advieskosten	32.676	22.493
Huisvestingskosten	7.964	7.807
Kantoor- en algemene kosten	13.638	12.726
Afschrijving- en bankkosten	1.387	1.293

Totaal Beheer en administratie 170.741 154.543

17. Resultaat beleggingen (baten)

<i>Intrest</i>		
Rente obligaties	47.725	47.602
<i>Opbrengst effecten overig</i>		
Dividenden en opties	45.039	62.586
<i>Intrest</i>		
Rente bankrekeningen	-1.047	82
Overige rente	-5.059	10.117

Totaal intrest -6.106 10.199

Koersresultaten

(On) - Gerealiseerd koersresultaat -1.022.028 784.386

Totaal lasten beleggingen (2021 baten) -935.370 904.773

Resultaat beleggingen (lasten)

<i>Kosten effecten</i>		
Vermogensbeheer	45.107	52.610

Netto resultaat beleggingen -980.477 852.163

"Ik heb uren door het smoelenboek op jullie website gescrolld en allerlei grappige, mooie en droevige verhalen gelezen. Wat een mooi en dankbaar werk doen jullie. Het is te lezen dat jullie je hart en ziel erin steken en het allerbeste met de seniorenhondjes voor hebben. En daarom mag iedereen jullie als voorbeeld nemen."

MEVROUW LINTZEN
DONATEUR

18. *Personeelskosten*

Salarissen	300.784	266.288
Sociale lasten	51.314	52.535
Pensioenpremies	34.508	33.040
Overige personeelskosten	<u>24.948</u>	<u>5.627</u>
<i>Totaal Personeelskosten</i>	<u><u>411.554</u></u>	<u><u>357.490</u></u>

Voor vaststelling van de salarissen wordt het Functie-/loongebouw van Goede Doelen Nederland als leidraad gebruikt. Functies in de Raad van Toezicht en Raad voor Hondenwelzijn zijn onbezoldigd.

Er is bij de KHB één directeur in dienst. Bezoldiging directie:

<u>Dienstverband</u>	Mw. D. van Essen-Groenendijk	
Aard contract	Onbepaald sinds 1 januari 2021	
Uren per week	36	
Parttime percentage	100%	
Periode	01/01/2022-31/12/2022	
<u>Bezoldiging</u>		
Jaarinkomen		
Bruto salaris	60.168	56.387
Vakantiegeld	4.630	4.091
13 ^e Maand	<u>5.014</u>	<u>4.686</u>
	69.812	65.164
SV-lasten (werkgeversdeel)	10.060	10.220
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	<u>7.867</u>	<u>6.421</u>
Totaal 2022	87.739	
Totaal 2021		81.805

Het jaarinkomen van de directeur blijft binnen het maximum van € 216.000 (1FTE/12 maanden) volgens de Regeling beloning directeurs van goede doelenorganisaties. Voor een toelichting op het beleid, zie pagina 8 'Bezoldiging directeur'. Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

19. *Kantoorkosten- en algemene kosten*

Kantoorbenodigdheden	2.492	3.245
Computerkosten	45.534	10.708
Advertentiekosten	18.892	8.424
Kleine inventaris	-	6.532
Telefoon	3.165	842
Porti- en vracht	2.807	2.958
Internetaansluiting	-	1.446
Bestuurskosten	-	12.053
Beleidsvorming	-	4.246
Keurmerk C.B.F./ Bijdrage VFI	5.436	3.654
Representatie	1.405	2.577
Verzekeringen	5.464	5.793
Reis- en verblijfkosten	1.917	1.118
Oninbare vordering	7.052	0
Overig	<u>-31</u>	<u>32</u>

Totaal Kantoor- en algemene kosten 94.133 63.628

20. *Afschrijvingen en bankkosten*

Afschrijvingen		
Inventaris en Installaties	1.977	1.917
Automatisering	1.468	1.468
website	<u>920</u>	<u>920</u>
	4.365	4.305
Bankkosten	<u>2.570</u>	<u>2.162</u>
<i>Totaal Afschrijvingen en bankkosten</i>	<u><u>6.935</u></u>	<u><u>6.467</u></u>

Verschillenanalyse rekening versus begroting

Tegenover een begroot bedrag aan baten eigen fondsenwerving van € 305.000 is dit bedrag in werkelijkheid € 235.746. Het verschil wordt veroorzaakt door het laatste staartje van corona-maatregelen, waardoor er minder activiteiten ingepland konden worden. Het verschil t.o.v. 2021 is groot omdat er in 2022 nauwelijks inkomsten waren uit nalatenschappen. De financiële baten en lasten zijn hoger dan begroot als gevolg van tegenvallende koersresultaten op de effecten.

6.8 OVERIGE GEGEVENS

De samenstelling van de Raad van Toezicht gedurende het verslagjaar 2022:

Dhr. mr. T.I.M. Bosch	voorzitter raad van toezicht	(zitting sinds 22-02-2022)
Mw. mr. B.E.V. Langelier	lid raad van toezicht	(zitting sinds 22-02-2022)
Mw. mr. A.M. Le Haen	lid raad van toezicht	(zitting sinds 22-02-2022)
Mw. mr. L.E.D. Tjeertes	lid raad van toezicht	(zitting sinds 22-02-2022)
Dhr. R.M. de Vink	lid raad van toezicht/audit commissie	(zitting sinds 22-02-2022)
Dhr. dr. mr. E. Virginia	lid raad van toezicht	(zitting sinds 22-02-2022)
Mw. P.C.A.M. van den Hanenberg	lid raad van toezicht/audit commissie	(zitting sinds 21-06-2022)

Op 22 februari 2022, precies 110 jaar na de oprichting van de Koninklijke Hondenbescherming (toen nog Anti Trekhondenbond), werd de vereniging omgezet naar de rechtsvorm stichting. Sinds die datum heeft de organisatie een Raad van Toezicht, bestaande uit 7 leden. Zes bestuursleden van de vereniging zijn aangetreden als lid van de Raad van Toezicht. Voor de vacature is in 2022 een kandidaat gezocht.

De samenstelling van de Raad voor Hondenwelzijn gedurende het verslagjaar 2022:

Dhr. J.A.M. Deckers	voorzitter raad voor hondenwelzijn	(zitting sinds 08-12-2022)
Mw. G.H.M. Mol	secretaris raad voor hondenwelzijn	(zitting sinds 08-12-2022)
Mw. H. Mingelen	lid raad voor hondenwelzijn	(zitting sinds 08-12-2022)
Mw. C.J.M. van de Pas	lid raad voor hondenwelzijn	(zitting sinds 08-12-2022)

Op 22 februari 2022 is de Koninklijke Hondenbescherming een stichting. Leden bestaan niet meer. Om betrokkenen toch een rol te geven bij de organisatie is met de omzetting een nieuw orgaan geïntroduceerd. De Raad voor Hondenwelzijn is een afvaardiging van betrokken donateurs. Zij voorzien de organisatie, specifiek de directeur/bestuurder van inhoudelijk advies. De raad is in 2022 gestart met 4 leden. De wens is om dat uit te breiden in 2023.

Gebeurtenissen na balansdatum

Vertraging verbouwing hondenopvangcentrum

Eind 2022 is de opdracht gegeven aan twee aannemers om te starten met de verbouwing van het hondenopvangcentrum in Den Ham (Twente). Door aanhoudend slecht weer is de start uitgesteld en is de verbouwing daadwerkelijk gestart op 10 januari 2023. De verbouwing neemt heel 2023 in beslag. De aannemers zijn voornemens om de gebouwen voor het einde van 2023 op te leveren. De grote wens om in 2023 al in eigen beheer honden op te gaan vangen, zal spannend worden. Om die reden zullen we langer dan gepland gebruik maken van de diensten van zorgcentrum Louterbloemen en Dierentehuis 's-Hertogenbosch.

Uitbreiding fondsenwerving

Eerder dan gepland hebben we de eigen capaciteit voor fondsenwerving uitgebreid. Eind 2021 heeft adviesbureau Van Dooren Advies ons geholpen met het opzetten van fondsenwerving bij fondsen en organisaties zonder winstoogmerk. In 2023 hebben we eerder dan gepland de samenwerking afgerond, omdat we klaar zijn dit in eigen beheer verder uit te voeren. Om die reden hebben we eerder dan gepland (in Meerjarenbeleidsplan 2022-2025) een extra fondsenwerfer aangetrokken. Deze nieuwe medewerker start in juni 2023. Daarmee hopen we onze inkomstenstroom te verhogen. Omdat onze reserves grotendeels opgaan aan de kosten voor de verbouwing hebben we voor de langere termijn inkomsten nodig zodat we onze exploitatiekosten jaarlijks kunnen financieren.

Nalatenschappen

Na de balansdatum ontvingen we op 9 juni 2023 een bericht van de verantwoordelijk notaris die het nalatenschap afwikkelt van een overledene in 2017. Op pagina 70 van de jaarrekening hebben we laten weten dat we – gezien de al lang verstreken tijd en het moeizame contact met de notaris – het resterende bedrag van ongeveer 5.300 euro hebben voorzien. Uit de mail van 9 juni 2023 lijkt er toch een definitieve afwikkeling te komen in dit complexe dossier, met alsnog de kans om het geschatte bedrag van 5.300 euro te ontvangen.

Op 13 juni 2023 - tevens na de balansdatum - ontvingen we een bericht dat eind 2022 ons een bericht is gestuurd over een nalatenschap van een mevrouw die in 2022 is overleden en ons 1/20ste deel van haar nalatenschap wil nalaten. De eerdere brief heeft ons helaas niet per post bereikt. We hebben op 15 juni de verklaring van Beneficiiaire aanvaarding getekend terug verzonden. Naar schatting gaat het om een bedrag van naar schatting 15.000 euro.

Den Haag, 26 juni 2023
Daphne van Essen – Groenendijk, directeur/bestuurder

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, zijnde het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-650-Richtlijn Fondsenwervende organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting Koninklijke Hondenbescherming

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Koninklijke Hondenbescherming te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Koninklijke Hondenbescherming op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst- en verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Koninklijke Hondenbescherming zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Op alle opdrachten verricht door Share Impact Audit & Assurance B.V. zijn algemene voorwaarden van toepassing welke bij de Kamer van Koophandel zijn gedeponeerd. Share Impact Audit & Assurance B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Den Haag onder nummer 83131442. Gevestigd: Wolga 5, 2491 BK Den Haag.

Lid van SRA

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 26 juni 2023

Share Impact Audit & Assurance B.V.

Was getekend H. Hollander RA

